Bytyn dynja proletarlarь, birleşiniz!

ҚАДЬНЛЬҚ Sotsializm jolьnda!

BU NUMEROMЬZDA:

- Bolşevik bereketi icyn—bolşevikçe kyreş.
- Janь deligatkalaroqa—qavij kyndelik jolbaşçьlьq.
- Qadьn delegatkalarь sajlavnьn jekynleri haqqanda (VKP(в). OK qararь).
- Savet kolxoz bazarlarьna—coq mal.
- Sos. bereketi icyn kyreşeler.
- Jer qojanь asravçьlьqь.
- Tamamlajьçь sene zajomь.
- Jasla haqqьnda.
- Qadьnlardan kadro hazьrlav.
- Xozrascot muvaffaqijetleri.
- Doktor musahabesi ve diger parcalar.
- Žurnalnьn qabьndaki resimde: Aqmesçid zaxire savxozьnda bereketni toplavdan kerynyş.

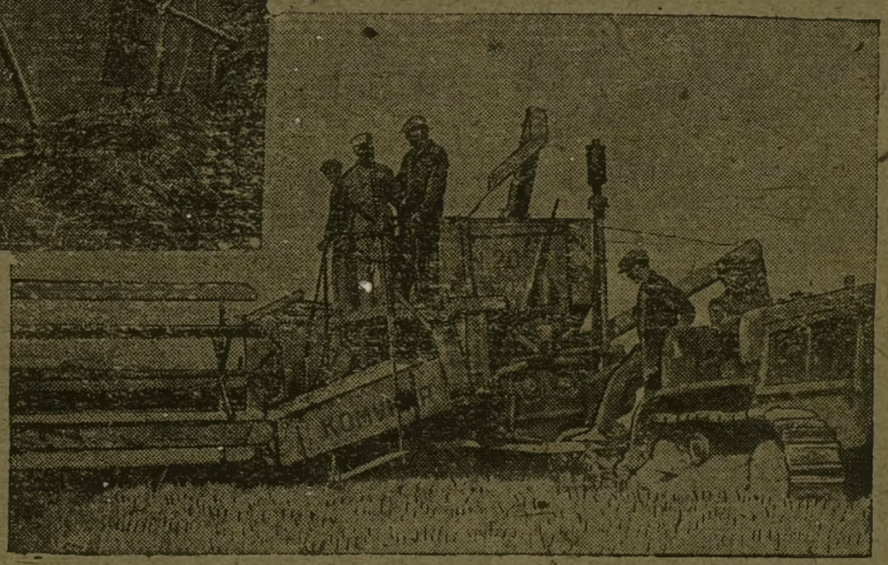

№ 4

IJUN—1932

VKP(в) QЬRЬM OBLAST KOMITESI ORGANЬ „JANЬ DYNJA" NEŞRIJATЬ

Her bir rajon şeher partija komiteleri janlarьndaki qadьnlar sektorlarь zurnalьmьzьn aktiv darqatuvçьsь, oqutuvçьsь ve massanь onьn etrafьna moblize etiçi jardьmçьlar olmalьdьrlar.

Köj medenij quvveti—oçalar doqturlar oquv evleri mudirleri zurnalьmьzь keniş savxoz, kolxoz, maşina-traktor stansijalarь qadьnlarьna daha zijade jaqьn ketirmek içyn calьşmaqa borçlьdьrlar.

„Qadьnlьq sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь etrafьna keniş udarnik—qadьnlar massasьnь toplamaqa borçlьdьr. Her bir oqur, jazar qadьnlar (az bilgili olsada) zurnalьmьzqa jazmalь.

Bytyn işçi-kolxozçь ve diger emekdar qadьn ve qьzlarь, bytyn xaberçiler zurnalьmьzьn en faal, en aktiv jazьçьlarь olmaqa borçlьdьrlar.

Daha jazub başlamaqanlar, „jazmaqa, bilmejim ne jazajьm“ kibi dyşynçelerden vaz kecmelidirler. „Qadьnlar sotsjalizm jolьnda“ zurnalь her bir emekdar qadьn ve qьzqa jardьm eteçek, jazь-texnikasьnь egreteçekdir. Biz MTS, savxoz, predprijatije, işçi qadьnlarь, kolxozçь ve emekdar qadьnlarnьn, oçapceler, talebelerniŋ xaber maqale ve diger parcalarьnь beklejmiz.

Pionerler! Bu zurnalnь ana ve aptelerinizge oqu, anlatьnьz. Onlarьn zurnalqa abune jazьlmalarь içyn keniş anlatuv işleri alьb barьnьz. Zurnalqa jazьb turmalarь içyn her kyn jardьm etiniz.

Savxoz maşina-traktor stansijalarь işçi qadьnlarь kolxozçь ve emekdar qadьn arqadaşlar! „Qadьnlar Sotsializm jolьnda!“ zurnalь dooqrьsьnda kendi fikirlerinizi jazьnьz. Ileride nasьl maqaleler jazajьq.

Adresimiz: Aqmescid, pocta qutusь № 234 „Qadьnlar sotsjalizm jolьnda!“ zurnalь idaresine.

Bytyn dynja proletarlarь birleşiniz

QADЬNLЬQ sotsializm jolьnda!

VKP(в) QЬRЬM OBLAST KOMITETINIŊ ORGANЬ

№ 4

AJDA BIR KERRE CЬQAR IŞCI KOLXOZÇЬ QADЬNLAR ŻURNALЬ

Г.П.Б. в Лнгр
О.Э 1932 г.
Акт № 449
Ц

BOLŞEVIK BEREKETI ICYN— BOLŞEVIKÇE KYREŞ

SSSR Xalq Komisarlarь saveti, VKP(в) Merkezij komitesiniŋ 1932 senesi вereketini toplav haqqьndaki Ijyl 5 de cьqardьqь qararь sotsijalist вereketi icyn kyreş, işci kolxozçьlarьnьŋ maddij-iqtisadij vazijetini daha zijade jykseltyv, işci ve emekdarlarьŋ te'min olunmasьnь artdьrmaq icyn вyjyk вir вolşevik direktivasьdьr.

Bu qarar вytyn partij, savet, profsojuz ve diger teşkilatlar qarşьsьnda вereketni toplavnь eŋ mes'ylijetli iqtisadij-sijasij vazife olaraq qojmaqnen вeraвer de вu xususda konkret kyreş jollarьnь cize, вytyn quvvet ve diqqatnьŋ gendisini jaşajьşqa keciruv icyn moвlize olьnmasьnь qatijliknen talaв ete.

SSSR Xalq Komisarlarь saveti ve VKP(в) merkezij komitetiniŋ вu qararь вytyn nevвetdegi kөj xozajstvasь işlerinde esas oluв turmaqdadьr, ki вu qarar her jacejkada, her kolxozda, her вrigada da işlenyв вenimselinmeli: Işte вu çymleden olaraq kolxozçь ve işci qadьnlar, qadьn aktifleri, delegatka toplaşuvlarь tarafьndan etraflьça işlenilyв aŋlatьlmasь ve aŋlaşьlmasь lazimdir.

Juqarьda qajd etyв keckdigimiz kiвi, mezkyr qerarda вytyn partija ve savet teşkilatlarь 1932 senesi вereketi icyn kyreşge caqьrьlaraq denileki:

„Xalq Komisarlarь saveti ve partijanьŋ merkezij komiteti savet ve partija teşkilatlarьna, sacuv kampanjasь vaqtьnda, oldьqьndan daha artьq merteвede вytyn xozajstva senesiniŋ netiçelerini ta'jin etiçi olqan вereketni toplav işlerini өtkeryvge вytyn өz quvvetlerini merkezleşdirmelerini ve вu mynasiвetle kөj xozajstvasь meselelerine diqqatnь haqiqaten quvvetleşdirmelerini teklif ete."

Bereketni toplav ve zaxire hazьrlav, kөj xozajstvasь, вytyn işlerini muvaffaaqijetle alьв вaruvnьŋ ve vaqtьnda, tekmilinen jerine ketiryniŋ вytyn xalq xozajstvasь planьnь tekmillevde tutdьqь rөli вytyn ajdьnlьqь ile mejdanda.

Tam şimdi, вiz kөj xozajstvasьnьŋ 4/5-ini вyjyk xozajstva halьnda jaŋьdan qurdьqьmьz seвeвile, şimdi eŋ keskin, eŋ myhim vazife, вu xozajstvanь iş ile idare etmege ve rehвerlik etmege өgrenmelidir. Bu seвeвden, şimdi, her vaqьtda oldьqьndan zijade kөj xazajstvasь meselelerine diqqatnь artdьrmaq kerekdir, ki MK ile xalq kom. sov. qararlarьnda, вytyn partija ve savet teşkilatlarьndan istedikleri de вudьr.

Memleketimizni sanajь'laşdьryv işi, partijamьznьŋ вytyn sijaseti esasьdьr. Lakin memleketni sanajь'laşdьruv icyn kyreşniŋ, az coq kөj xozajstvasьnьŋ ihmal etilmesine imkan вereçegini jalьnьz jaŋlьş tyşyngenler ve ufaq taвi'atlь kişiler zan ete вilirler.

Sanajь'laşdьruv icyn seвatlь suretde kyreş japmadan kөj xozajstvasьnь sosjalistçe jaŋьdan qurmaq mymkya degildir. Bunьŋ вөjle olmasь şyвhesiz oldьqь kiвi, kөj xokajstvesьnь вytyn tedвirlerle jykseltmek icyn seвatlь kyreş japьlmadan sanajь'nьŋ өsmesi lafь вile olmajaçaqь daşyвhesizdir.

Bu ehemijet ve mes'ylijetlikni her вir savxoz MTS işci qadьnlarь, kolxnzçь qadьnlarь daimij suretde xatьrda tutmaq өzleriniŋ sosjalizm japь-

çьlьqь myhim çebhesi quruçьlarь oldьqьnь her vaqьtkisinden daha zijade bilmek kerekler.

Kөjde kulacestva qalьmtьqlarь olarnьn tyrli tyslerindegi agenturalarь, өzlerinin sьnьfij kyreşlerinde hyçym icyn elverişli noqta işci ve kolxozçь qadьnlarьn ança zajьf olan qьsmьnь sajalar. Şybhesiz nevbetdegi köj xozajstvasь kampanijalarьnda işci, kolxozçь qadьnlar arasьnda өz tesirlerini kөstermege tьrьşьrlar. Buna çevab ise, işci kolxozçь qadьnlar aktifi SSSR Xalq Komisarlarь saveti ve VKP (b) MK qararlarьnь keregi kibi işleb onьn өmyrge kecirmek icyn keniş qadьn massasьnь mobilize etmeliler.

Bu qararda partija ve hykymet bytyn diqqatnь emekni doqrь teşkil, hisab ve sajreler yzerine çelb eterek denileki:

„Bu өgde turoqan tьmar kampanijasьnda quvvetlerni kecgen tьmar kampanijasьndaki esas eksikliklerinin ançaqda: zaxire cykyndir ve başqa texnikij kylturalarnьn coq qajьb olmasьnьn, tьmarьn surekli olmasьnьn traktor ve at parklarnьn osal teşkilatlanmasьnьn, emekni teşkilinin qanaatsьz olmasьnьn, tьmarnь konvejer usulьnь tatbiqnьn qana'atsьz suretde teşkilatlandьruvnьn bytyn calьnqan eginni skird japuvnь red etmeknin өgini aluvqa merkezleşdirmek kerekdir.

XKS ve MK, zaxire kyltyralarьnь tьmarnen beraber—şeker cykyndiri, pamuq, kyn-ajlan, tytyn, qartop, yskyli keten otь, kylturalarnьn tьmarьna da ajrьça diqqat cevire ve kecgen sene şeker cykyndirini cьqaruvda ve taşuvda jol berilgen janlьşlьqlarnьn tekrarlanmamasьnь talab eteler.

XKS ve MK hall olunmasьnda savet ve pattija teşkilatlarь diqqatlerinin merkezleşdirilmesi kerek olqan en myhim vazife olaraq, tьmar bojunça olqan bytyn işnin temeline qajьblarnen kyreş qojьlmaq. kerөkdir dije hisablajlar. Qajьblarnen kyreşde hall etiçi tedbirler degil jalьnьz myrekkeb maşinalardan ajrь suretde adij maşinalar ve aletlerden de her veçihle fajdalanuv, bytyn calьnqan eginlerni derhal her jerde ve meçburij skirdlevь esasьna tьmarnь qьsqa vaqьt icinde өtkermek ve onь tez basdьrmaq sajьlьr.

Bunьnle bir zamanda mutlaqa bereketni jaqmalavlardan qorcalamaq ve diqqatle basdьrmaq, bereketnin qattь suretde hisaboqa alьnuvьnь qararlaşdьrmaq, başaqlarьnьn tьrnalmasьnь teşkilatlandьrmaq, zaxire tutarlarnь tatbiq etmek ve saire icyn bir coq lajьq tedbirler qabul etmek kerekdir".

SSSR Xalq Komisarlarь saveti, VKP(b) Merknzij Komitetinin 5 liyldeki bereketni toplav haqqьndaki qararь partija ve hykymetnin evvelçe olqan zaxire hazьrlav, kolxoz tiçareti haqqьnda olqan direktivalarьnьn өmyrge tatbiqьnь daha zijade quvvetleşdirerek kolxozlarda bereketni taqsim, olarnь avanslav ve saireni oldьqça konkretleşdire ve onda denileki:

„Harman basdьruv ketgen vaqьtda artьq kolxozçьlarqa haqiqat basdьrьlqan zaxireden kelirnin natural qьsmь hisabьna 10—18 prosent avans berilmeli, ki avanslarnьn taqsimi daxi bytyn iradnьn taqsimi kibi jalьnьz emek kynine kөre alьnьb barьlmalь. Erte zaxire kylturalarь produktьnь devlet hazьrlav planь mevçibi teslim etib bitirgenden urluq fondlarь ajrьlqandan son, kolxoz pravlenijesi tarafьndan kolxozçьlarqa berilmelidir. Bunьn ile baqlь olaraq, bir sьra kolxozlarnьn ve rajonlarnьn (Şimali Kafkaz ve diger rajonlarda) teçribelerine ujqun olaraq ve kolxozlarnьn өzleri tarafьndan kerekli tanьlqan kolxozlarda, iradlarьn natural qьsmь hisabьna olaraq, kolxozçьlar arasьnda taqsim olьnaçaq erzaqnьn 15—20 prosenti miqdarьnda para avansь berilmelidir.

Kecgen sene bir sьra rajonlarda iradlarnьn para qьsmьnь kolxozçьlarqa beryvini bereketni son olaraq taqsim etgenge qadar tutuvlarь amelijatь kөrildi. Kolxozlarnьn teslim etgen (satqan) produktlarьndan alqan paralarnьn esas qьsmь kolxozçьlarnьn calьşqan emek kynine kөre onlarqa avans olaraq berilmesi vazijetini amelijatda alьb barmalь.

Kolxozlarda iradlarnьn natural para qьsmьnь beruv her kolxozçь tarafьndan işlenilgen emek kyninin mьqdarьnen mytenasьb olaraq tam suretde içra etilmelidir. Jem taqsiminde kolxozçьnьn hajvanlarь hisaboqa alьnmalьdьr, ki jem almaqan jaxud az jem alqan kolxozçь bunьn muqabiline şu kolxozda emek kynine qojulqan өlcynin sьnьrьndan cьqmajaraq başqa tyrly natural mahsul ala bilsin.

Bunьnle baqlь olaraq, kecgen sene amelijatьnda, kөrilgen köj xazajstvasь istihsalьnda calьşьb da ta'jin olьnqan emek kyninden zijade kelirnin natural para qьsmьnь coq almaq maqsadile, calьşqan kolxozçьlarqa kelirnin natural qьsmьnь sьnьrlaşdьruvnь bitirmeli, ki bөjleçe eji calьşqan kolxozçьnьn iraddan para ve natural olaraq zijade mьqdarda almasьnь te'min etmeli".

Ajnь vaqьtda tekrar olьna, ki „Xalq Kom. Sov. ve MK-nin qararь, partija ve savet teşkilatlarьnьn diqqatlarьnьn cevirilmesi lazim olqan en myhim meselelerni tafsilatlь suretde kөstermekde ve „egin toplav işlerine köşe taşь jerine zajatlar

„Devlet zadanijelerinin içrasьnьn temin etilmesi, kolxozlarnьn qavileşdirilmesi, ve kolxozçьlarnьn jaşav şaraitьnьn gyzelleşdirilmesi; bizim, bu sene egin toplav kampanijasьnь teşkil etyvni jykseltmemiz, texnikij kylturalarnь otav işini jolьna qojmamьz, zajatlar ile kyreşni quvvetlendirmemiz, zaxirelernin daqьtьlmasьna ve xьrsьzlanmasьna jol bermejyvimiz, kolxozlarda emek teşkilatьnь quvvetlendirmemiz, kolxoz aktifini birleşdirib kolxozniklerge öglerinde turqan vazifelerni anlatmamьz dereçelerine baqlьdьr.

Partija ve sovet hykymeti tarafьndan qabyl etilgen zadanijelernin içrasь haqqьnda hic bir tyrli tenzilat ve sallantь olmamalь! Bytyn quvvetlerimizni bu zadanijelernin içrasьna sarf etmelimiz! kulaklarqa ve kerek saq opportunistlerden ve kerekse trotskist tipli „sol" çlardan ibaret teslimçilerge otpor bermelimiz!„

(Molotof arq. bytyn Ukrajna 3-nçi part. konferen. sejlegen nutqьndan)

Calьnqan eginlerni ceren japalar.

ile kyreşnin qojulmasь lazim oldьqьnь" qajd etmekdedirler.

Bu sebebden, kolxoz aktifi ile calьşmadan, onь partija teşkilatlarь etrafьnda birleşdirmeden ve sьnfij duşmannьn hilelerine ve kolxozniklerniq geri qьsmьnьn kycyk burjuazija mejillerine qarşь kyreşde, ona (aktifge) arqa bermeden zajatlar ile kyreş japmaq mymkyn degildir".

Biz juqarьda qajd etyb kecdigimiz kibi köj xozajstvasь umumij xalq xozajstvasьnьn yzylmez bir bölygi olaraq onьn mexanizatsija ve maşinalaşdьruv kyreşimizin en myhim noqtasь olub bu qararda partija ve hykymet köj xazajstvasьnьn bereketni toplav devrinde maşina ve mexanizma ve diger alet, kediklernen daha zijade zenginleşdirilmesini te'min etmekde ve onda bu xususda şöjle denilmekdedir:

„Bu tьmar kampanijasь vaqtьnda sovxoz ve kolxozlarnьn köj xozajstvasь kediklerile silahlanuvlarьnь quvvetlendiryv maqsadь ile tez vaqьtda sovxoz ve kolxozlar icyn 16.190 dane traktor, 7.700 dane avtomobil, 170 miljon rublelik tьmar maşinasь, ajnь zamanda 8500 kombajn, traktorlarqa 40 miljon rublelik ihtijat qьsьmlarь, traktor ve maşinalarnь ta'mir icyn 12.000 tonna çьnsij demir, celik, 12.000 tonna şinn demir bermek".

Işte partija ve hykymetnin kecirilmekde olqan ve nevbetdeki köj xozajstvalarь kampanijalarь icyn, kolxozlarnь teşkilat-xazajstvaça daha zijade qavileşmesi bekitilmeleri icyn, memleketimiz emekdarlarьnьn te'min olьnuvьnь bir qat daha jykseltyv icyn öqimizge qojdьqь vazifeler, işci ve kolxozçь qadьnlar bu vazife icyn kyreşde özlerinin aktifliklerini bir qat daha artdьrmalьlar.

Seitler rajonь „Inqilab" kolxozьnda bereketni toplav·

JAŊЬ DELEGATKALARQ|A—QAVIJ KYNDELIK JOLBAŞÇLЬQ

Delegat toplaşuvlarьnьŋ vazifesi—delegatkalarnьŋ siiasij-istihsalij aktifliklerini jykseltmek, istihsalqa jaŋь kelgen, daha proletar qazanьnda qajnamaqan qadьnlarnь, anlь aktiv suretde sьnьfsьz sotsializm çemьjeti quruçьlarьna cevirmek işinde partijaqa jardьm etmekdir.

Sanajь' da ve bytyn xalq xazajьstvasьnda calьşqan işciler ve işci qadьnlar өgynde: beş senelik plannь bolşevikçe tamamlav kibi boievoj vazife tura. Birinçi beş senelik plannь tamamlav icyn qajet az bir vaqьt qaldь. Fabrik zavodlarnьŋ, kolxoz ve savxozlarnьŋ udarnikleri ve udarnik qadьnlarь, kendilerinin bytyn quvvetlerini istihsal planlarьnь artqacile toldьrmaqa, ekinçi beş jьllьq planqa en jaxşь kөsterişler ile kirmege bereler.

Emekdar qadьnlar, sotsializm emegi kyreşinde byjyk jer işqal eteler. Qadьnlarnьŋ aktifligi jьldan, jьlqa, kynden, kynge өse. Jalьnьz bir 1931 senesi icinde sanajь'qa bir bucuq miljon jaŋь qadьnlar kirdi, ki onlar kendi hykymetine sotsialist çemьjeti quruv işinde faal suretde jardьm eteler.

Bir sьra jerlerde partija ve savet teşkilatlarь, emekdar qadьnlar massasьnьŋ byjyk dereçede өsgen aktivniliginden, doqrьdan doqrь **zaif** fajlanalar.

„Şeherde ve kөjde, delegat toplaşuvlarьnь өile bir ricag—**udarni brigada** japmaq kerek ki, onьn jardьmnen, partija rehberligi altьnda, işci kolxozçь qadьnlar ve bytyn emekdar qadьnlar oldьqca keniş massasьnь hareketge ketirmek lazimdir"—Merkezij partija komitetinin qararьnda mьna bөjle denile.

Bu vazifeni, ançaq delegat toplaşuvlarьnь jaxşь, sijasij ve amelij rehberlik ile te'min etdigimiz taqdirde jerine ketirmek mymkin olьr. Işde ise biz ne kөremiz? Pek coq jerlerde hala daha, partija, savet, profsajuz, kolxoz teşkilatlarь delegat toplaşuvlarьnьŋ rөlini keregi kibi anlab alamajlar. Onlar delegatka toplaşuvlarьna kerek ehemmijetni bererek onlarqa jardьm etmek ve kendi işlerine çelb etmek bir tarafda tursьn, hatta delegatkalar, kelyb de jardьm istegende bjurokratçasьna çevab berilgen kereksiz muamelelerde bulunqan jerler de coqdьr. Bөjle hallar ise delegatkalarnь ruhdan tuşure, ve netiçede delegat toplaşuvlarь jьqьla—daqьla.

Baqcasaraj „Өrnek" fabrikasьnda. Naqьş sexь udarnikleri Zbide Arabaçь ve Sajde Vebi ardadaşlar.

Bu sene Qьrьmda 14 binge jaqьn delegatka sajlandь. Bunlarnьŋ 93,5 prosenti jaŋьdan istihsalqa çelb olьnqan işci qadьnlar ve geride qalqan kolxozçь qadьnlardьr. Mьna bu orduqa, delegat toplaşuvlarьna jaŋьdan sajlanqan on dөrt binlik ordu—her kynki, saqlam, jorьlmaz bolşevik rehberligi talab ete. Amelijatda ise maattesyf biz bir coq jerlerde bunьn aksini kөremiz. 1931 senesi sonlarьnda bir sьra rajonlarьmьzda mahallij teşkilatlarnьŋ jetersiz rehberlikleri netiçesinde bir mьqdar delegat toplaşuvlarь jьqьldь—daqьldьlar. Bөjle faktlar xsusile, delegat toplaşuvlarьnьŋ işlerini kөzden keciryv ve sajlav kampanjalarь vaqtьnda mejdanqa cьqdь (Qarasubazar, Baqcasaraj, Leninsk).

Kerc Devlet ma'den zavodь partija komiteti qadьnlar arasьnda calьşuvqa pek zijade ehemmijet „berse kerek", ki partkom jaŋьdaki qadьn teşkilatçьsьnь profsajuz teşkilatьna bermege tьrtьldь. Kerc partija komitetinin işge kirişmesi

neticesinde partija sözünü objektivliyə meydan verilmedi.

Baqcasaraj rajonunda „Xan eli“ zavxozunun partija komiteti sekretarı ise delegat sailavları kampanjasını „nevbet“ ge qojmaq neş'esi köstere. O, „başda sacuvnı bitirejik, sonra delegatka sajlarını ötkerirmiz“ degen lozunqnı ortaqa syre. Lakin nevbetge qojuvı icyn rajon partija komiteti tarafından qattı atpor alaraq, sailavnı ötkermege meçbur olsada, vazifege formall, bjurokratça janaşaraq, hic bir tyrly kytlevij-anlatuv işi alıb barmaqanından, sajlav toplaşuvına **jalnız 35 qadın** kele. O, ise onların **30 danesini** delegatka sajlaj. Tabi'ki, bu tarzda sajlanqan delegat toplaşuvının rajon partija komiteti tasdiq etmej.

Aqjarda da ajni bu hal. Anda da profsajuz teşkilatları delegatka sajlavını nevbetge qojalar. Onlar—„başda kollektiv doqovorların imzalajıq, sonra delegatka sajlavları ile meşqul olırmız“—deiler. Atpornı aldılar.

Kezlevede harbij krort stansijasının partija jacejkası **4 a'za ve 1 kandidat** sajlajaraq delegat toplaşuvı mejdanqa ketire.

Işte bu ve bunun kibi diger bir coq faktlar, emekdar qadınların sotsializm japrçılıqı işlerien çelb etmek icyn onlar arasında calışuvqa ve umumen qadın emegine bir sıra mahallij partija, profsajuz ve savet teşkilatlarının ehemmijet bermegenlerini bir qat daha tasdiq ete. Buna ehemmijet bermemek ise—partijanın qararlarına qıjmet kesamamaq demekdir.

Qat'ij ve hall etiçi suretde şunı unutmamaq **kerek, ki emekdar çemıjetinin jarıdan ziiadesini teşkil etgen emekdar qadınlar kitlesinin iştiragi olmajınça sotsializm çemıjeti quruvnı cavuqleşdirmek mymkin degil.** Rehberlik jaxşı olqan jerlerde, delegatka toplaşuvlarına haqiqij jolbaşçılıq ve amelij işlerinde jardım kösterilgen mahallerde, delegatkalar ve umumen emekdar qadınlar, özlerinin işleri ile partijaqa byiyk jardım ete bilirler ve eteler. Ajtqanlarımızı bir qat daha tasdiq icyn bir qac misal ketirejik:

— Aqmesçid teri zavodında pıtajıçı tsexde calışqan qadınlar özlerinin planlarını daimi suretde başqalarına örnek olaçaq kibi calışqanları icyn „gramota“ ile mukafatlandırıldılar.

„Udarnik“ zavodında qadınlar brigadası keciçiqlızı bajrq aldılar. „Sorevnovanije“ artelinde calışqanlarnın haman hepisi qadınlardır. Mına bu artel, Qırım köleminde keciçi qızı bajraq aldı.

— Frajdorf rajonu „Molotov“ kolxozunun qadınları, öz toplaşuvlarında, delegat toplaşuvının temelini; sotsialist musabaqası metodı ile 300 rublelik traktorsentr aksijası toplamaq ve cöl zararlı hajvanları ile kureş icyn 2 brigada mejdanqa ketirmek ile qojdılar.

„Qara-qıjat“ savxozunun (Aqmesçid rajonu) qadınları nazik kyltura mejdanlıqını 20 hektar artdırmaq teklifini ortaqa syrdiler. Onlar, plan mevçyvi alınması ta'jinlengen bereketni, agrotexnikanın bytyn tedbirlerine riajet etemk jolı ile 5 protsent artdırmaq vazifesini yzerlerine borç etyb aldılar.

Böjle faktlar, delegat toplaşuvları ve umumen emekdar qadınlar arasında az degil. Faqat bizim ögymizde turqan vazife—bytyn şeher ve köj delegat toplaşuvlarını, ögde ketgenler sırasına jetişdirmekdir. Bu ise quvvetli partija jolbaşçılıqı olqan delegat toplaşuvlarında öz jerini tapa.

Merkezij partija komitetinin qararında delegat toplaşuvları rehberlerinin sijasij bilgi dereçeleri, propagandistlernin bilgilerinden eksik olmamaq kerekligi, qajd olına edi. Rajon, şeher partija komiteleri bir tarafdan, delegatka toplaşuvları rehberlerinin bilgiçe artda olqanını, diger tarafdan da partijanın mezkyr kösterişini qat'ij hisabqa alaraq, teşkilatçılarının bilgilerini artdırmaq icyn kerek olqan tedbirlerni körmege borçlıdırlar.

Bytyn partija teşkilatlarından janıdan sajlanqan delegatka toplaşuvlarına, qavij kyndelik bolşevik rehberligi japmaları talab olına. Bytyn savet, profsajuz, koperatif teşkilatları her kynki işlerinde, qadınlar arasında calışuv icyn qajqırmaqa, onlarqa amelij, konkret jardım köstermege kerekler. Qırım oblast partija komitetinin ijyn 7 tarixlı qararı bojınça amelij konkret jollar sözaraq, qadınlar arasında calışuv doqrısında partijanın bytyn direktivaları bolşevikçe ömyrge tatbiq olınmalıdır.

Rebia Bekirova

Qadьn delegatka toplaşuvlarь sajlavlarьnьn jekynleri haqqьnda

VKP(v) oblast komitetiniq qararь

Bu sene qadьn delegatka toplaşuvlarь sajlavlarь, işci ve kolxozçь, qadьnlarnьn өsgen siiasij aktifliklerini kөsterdi, onlarnь beş senelik plannьn soŋqь, tamamlajьçь senesi promfinplanьnь eda etyvge, kolxozlarnь teşkilat xazajьstvaça qavileşmesine mobilize etdi, ki bunlar, işci ve kolxozçь qadьnlar arasьnda sotsialist musabaqasь ve udarniklikniŋ artmasь, jaŋь japьçьlьlarda, naqlijatda, savxoz ve kolxozlarda jaŋь delegatka toplaşuvlarь teşkili ile isbat etilir.

Delegatkalar erkanь işci ve kolxozçь qadьnlarnьn jaŋь tabaqalarьnь çьlqab aluv hisabьna olaraq (31 senesindeki 78 prosentge qarşь delegatkalarnьn 93,5 prosenti birinçi kerre sajlanqanlardьr) 1931 senesine qьias etgende өsdi (35,5 prosent) ajni vaqьtda tatar qadьnlarьnьn (2634 den 3222-ge) azlьqdaki milletler qadьnlarьnьn (8,1-den 18-ge) çelb olьnmalarь mutlaqi өsdi.

Bonьnle beraber, sajlav prossesinde bir sьra eksiklikler de oldь. Bunlardan esas sojlarь şunlardьr: Ajrь rajom ve şeher komitetleri tarafьndan (Frajdorf, Leninsk, Xan-Eli) sajlav kampanjasьnьn ehemmiietine qьjmet kesmejyv—sajь artьndan quvmaq, sajlavnь formall suretde kecirmek, sajlav kampanjasьnь aqьmdaki sijasij-xazajьstva vazifelerinen baqlamaqa bilmemek (Çankөj, Aqmesçid tytyn savxozь, Aqjar şeher profsaveti).

VKP(v) oblast komitetiniŋ sekretariatь qarar bere:

1. VKP(v) rajon ve şeher komitelerininŋ işci ve kolxozçь qadьnlar arasьnda calьşuvda esas vazifeleri olaraq; delegatka toplaşuvlarьnьn bytyn işlerini, delegatka toplaşuvlarь icinde, delegatka toplaşuvlarь arasь ve ajrь şeher ve rajonlar arasь sotsialist musabaqasь usullarь ile alьb bararaq, teşkil etilgen delegatka toplaşuvlarьnь ve bytyn delegatkalar terkibini pekitmekni, delegatkalarnьn ve umumen işci kolxozçь qadьnlarnьn ve xsusile jerli ve azlьqdaki milletler qadьnlarьnьn istihsalij ve sijasij aktivniliklerini artdьrmaqnь ve idarevij apparatlardaki rөllerini jykseltmekni, bytyn delegatkalar massasьnь amelij içtьmaьj iş ile cьlqab almaqnь (teşkilatlarqa pekityv, delegatkalarqa xsusij vazife beryv ve ilaxire) eŋ ejji delegatkalarnь komsomol ve partijaqa çelb etmekni qojmaq.

2. Oblast komiteti kyltpropьnь mearif xalq komisarlьqьnь, jaŋьdan sajlanqan delegatkalar arasьnda çahillikni joq etyv işini derhal өile bir suretde teşkilatlandьrmaqa meçbur etmek, ki oktabr inqilabьnьn XV-inçi jьl dөnymine çahil hic bir delegatka qalmamalьdьr.

3. Delegatkalarnьn bytyn terkibi sijasij oquv aqь ile (mektebler, kruzoklar) qaplanьb alьnmaqa borçlьdьr. VKP(v) rajon ve şeher komitelerini delegatkalarnьn sijasij oquvьnь teşkilatlandьrmaqa meçbur etmek. Oblast komiteti kyltpropь qadьnlar sektorь ile birlikde mahallerge keniş kөsterişler bermelidir.

4. Qьrьm merkezij içra komitetiniŋ, KSPS, kolxozsentrniŋ, Qьrьmsajuznьn, Qьrьmpromsajuznьn ve diger teşkilatlarnьn fraksijalarьna, kendilerine baqlanьlqan delegatkalarnьn amelij işge çelb etyv ve onlarь rehberi profsajuz, savet, koperatif kolxoz ve diger işlerge çelb etmege hazьrlamalarь doqrьsьnda bir sьra konkret tedbirler işlemelerine ve aşaqь teşkilatlarьna jollamalarьna meçbur etmek.

5. VKP(v) rajon, şeher ve zavod komitelerine, bjurolarda partkom ve jacejka sekretarlarьnьn qadьnlar arasьnda calьşuv doqrьsьnda dakladlarьnь dinlemelerini ve bu işde partija rehberligini ejileşdiryvni teklif etmek. DM zavodь partkomьnьn, qadьnlar arasьnda calьşuvnь profsajuzqa bermek kibi qьjьşdьruv japmaqqa bnlbluvьnь ve Kerc VKP(v) komiteti tarafьndan vaqtile tyzeltilgenini qaid eterek, bytyn VKP(v) rajon ve şeher komitelerini bөjle qьjьşdьruvlardan saqt olmalarьnь tenbije etmek.

6. Bytyn oblast ve mahallij (rajon) gazetalarьnь delegat toplaşuvlarьnьn işlerini, istihsalda qadьn emegi kolxozlarda qadьn emeginden fajdalanuv, qadьn xozrascot udarni istihsal brigadalarьnьn, ve içtimaьj-turmьş muesseselerinin işleri kibi meseleleri aks etdirmege meçbur etmek.

Savet kolxoz bazarlarьna—coq mal!

Biz, zurnalьmьzьn, kecen numerosьnda, hykymet ve partijanьn, zaxire hazьrlav, etlik hajvanlar hazьrlav ve kolxoz, kolxozçь ve ajrь xazajstvalь emekdar kөjlylernin et tiçareti haqqьndaki qararlarьnь basqan edik. Bu qararlarnь delegat delegatkalar, kolxozçь ve ajrь xazajstvalь fuqare—orta hallь qadьnlar artьq oquqan ve ja de toplaşuvlarda bulunuв dinlegen ve işlegendirler. Işte bu qararlar, ajrь birer ehemmijetge malikdirler.

Zaxire, etlik hajavn hazьrlav planlarьnьn eksiltilmesi, sebze kontraktatsijasьnьn qьsqartьlmasь, kolxozlar kolxozçь ve ajrь xazajьstvalь emekdarnьn savet ve kolxoz bazarlarьnda kendi artqaclarьnь satmaq ve kolxozlarnь teşkilat-xazajьstvaça daha zijade qavileşdirmek icyn вyjyk şaraitler doqьra. Bu qararlarnьn, fabrik zavod işcilerini te'minatьnь ejileşdiryv doqrьsьndada вyjyk ehemmijeti bardьr. Bonьn icyn, her вir işci ve kolxozçь qadьnlar, her вir delegat qadьn вu qararlarnь jaxşь etyв вilmege ve onь вytyn ma'nasь ile өmyrge вojevoj suretde kecirmege borçlьdьr.

Kөj xazajstvasь mahsulьnьn her вir tyrlysi ile (ekmek, et, syt, qatьq, jaq, quş, jьmьrta, jemiş sebze ve ilaxire) kolxoz tiçaretinin muvaffaqьjeti, kolxozçьlarnьn ve ajrь xazajьstvalь emekdarlarnьn teşkilatlьlьqь ve işci, işci qadьnlar ve umumen şeher içtimaьjatь tarafьndan, bazarda tiçaret icyn kerek olqan şaraitni doqьrmalarь ile baqlьdьr.

Partija ve hykymetnin qararlarьna kolxoz, kolxozçь ve ajrь xazajьstvalь qadьnlardan en eji çevaв—kendi kolxoz ve kөjinde devlet hazьrlav planlarьnьn içrasь işine daimij qulaq asuv, devlet hazьrlajьçь teşkilatlarьna daimi suretde jardьm kөsteryv, hazьrlav planlarьnь vaqtьndan evvel toldьruv ve nihajet, planlarьnь toldьrqan soη—artac mallarnь teşkilatlь, ardь kesilmeden savet, kolxoz bazarlarьnda satmaq—olmalьdьr.

Her вir kolxoz kolxozçь ve emekdarlar ve qadьnlar qoşma mal cьqarmaq icyn calьşmalьdirlar. Bunьn icyn, kolxozlarda, вytyn вrigadalarda istihsal muşavereleri caqьrьв, senelik planlarda qajd olьnqanьndan artqac mal jetişdiryv meselesini işlemeli ve konkret tedвirler qajd eterek işge başlamalьdьrlar. Her вir kolxozda, kolxozçь ve ajrь xazajьstvaçьlarnьn xazajьstvasьnda artqac mal cьqaruv icyn pek вyjyk mymkinat вardьr. Jyksek вereket icyn kyreş, kylturalarnь vaqtь vaqtьnda вaquv işlev, sьqьrlardan, qoj ve eckilerden coq sut almaq icyn, onlarnь gyzel вaqmaq, tavuq, mysir, papi, qaz jetişdirmek, qojan asramaq ve вunlarqa вenzer digerleri—artqac mal cьqaruv icyn her jerde japьlmasь mymkin olqan jollardьr.

Fabrik zavodlarda olqan işci qadьnlar, artellerge koperatifleşgen kustar qadьnlar kolxoz bazarьna qarşьlьq keniş suretde ihtijaç olqan ve kolxozçь qadьnlarnьn arzu etgen mallarьnь вermege вorçlьdьrlar. Her вir predprijatije, her вir artel kendi icki resurslarьnь moвlize eterek, keniş suretde ihtijaç olqan mallar cьqaruv planlarь sьzmaq ve onь өmyrge tatвiq etmek kerekdirler. Planda qajd olьnqanьna qoşma mal cьqaruv cyn xam mal joqdьr, qoşma mal cьqьв olamajmьz—kiвi laqьrdьlarqa—opportunist mezaçlarьna en qattь otpor ve nihajet вerilmelidir.

Savetler memleketinin ileri ketgen predprijatijeleri artьq kolxoz malьna qarşьlav olaraq keniş suretde ihtijaç olqan sanajь' malь cьqaruvnь jolьna qojdьlar. Faqat вizim Oьrьmda hala daha вu vazifege hic вir predprijatije, hic вir zavod keregi kiвi janaşmadьlar. Halвu ki onlarda вyjyk mymkynijet вar. Bonьn icyn isci ve kustar qadьnlarnьn kөzleri ve isci çetekciligi, anь, icki resurslarnь ratsional вir suretde qullanmajuv, qajьв etyv kiвi hallarqa cevirilerek, onlarqa mejdan вermemelidir.

Işci ve kustar qadьolar savet bazarьnьn teşkilatь işine kerek olqan ehemmijetni вererek, medenij tiçaret, вazarqa kelgen kolxozçь ve ajrь xazajьstvalь qadьnlarnь medenij çehetden te'min etilmeleri icyn kyreşmelidirler. Kolxoz, savet вazarь—talcok degil. Medenij caj xanalar, aşxanalar, kervan sarajlar, her ceşid ta'mirsan'atxaneleri. konsultatsija, spravka вjurosь, вaitar punktlarь. meditsina şu'beleri, kitaв-gazeta kioskalarь ve ilaxire—mьna kolxoz вazarьnda neler olmaq kerek.

Kolxoz ticaretini вozmaq, işci kolxozçь ve ajrь xazajstvalь emekdarlar hisabьna вajьmaqqa ьntьlqan spekylant ve alьв-satьçь unsurlar ile kyreş вytyn emekdarlarnьn ve вu çymleden olaraq işci ve kolxozçь qadьnlarьnьn merkez diqqatlarьnda turmaq kerekdir. Alьв - satьçь—spekylantnь mejdanqa cьqarmaq ve onь kolxoz ara

basьna (larek, dykan) braqmamaq her bir işci ve kolxozçь qadьnnьn vazifesidir. Bunьn icyn bazarda işci kontrolligi mejdanqa ketirmelidir.

Kolxozçь ve ajrь xazajьstvalь emekdar qadьnlar arasьnda anlatuv işlerinde, kolxoz ve savet tiçaretinin bytyn fajdalarьnь, kolxozçь ve ajrь xazajьstvaçьlarqa savet hykymeti tarafьndan byjyk ligotalar berilgenini, kolxoz tiçaretinin k/x naloqьndan qurtarьlqanьnь, ajrь xazajьstvalardan ise az bir miqdarda (30%) alьnqanьnь anlatmaqa ajrьça ehemmijet berilmelidir. Kolxoz tiçaretini bozmaqa her çehetden ьmtьlqan kulak teşviqatьna en qattь otpor berilmelidir.

Bazarlarqa teşkilatlь suretde cьquv ile, janь mal fondlarь mejdanqa ketirmek ile, partijanьn kolxoz bazarь doqrьsьndaki qararьnь tamamile jerine ketirmekni te'min eter ve jerine ketirirmiz.

Zubova Valentina

SOTSIALIST BEREKETI ICYN KYREŞELER

Qьrьm sotsialist savetler çymhyrijeti, tegiz kollektifleşdi. Kөj xazajstvamьz maşinalaşa. Agrotexnikaça, ileri ketgen bir çymhyrijetge cevirilmekde. Daha bundan bir qac seneler evelsi şeriatnьn kөstergen jolьndan cьqmamaq icyn, dьmlь, qaranlьq evlerinin dөrt divarь arasьnda habs xanede bir mahbusnьn jaşavьnь jaşaqan emekdar tatar qadьn'ьqь, bu kun kolxoz cellerinde eline capa, kyrek, alaraq calьşa ceşid maşinalarь idare ete, sotsializm quruçьlьqьnda artda qalmamaqa tьrьşa ve coq jerlerde emek nymuneleri kөstereler.

Aqmesçid r. Aqac-Eli kөjindeki „Çetemen"kolxozь udarnik qadьnlarьndan EMINE TEJFUQ arqadaş.

Men, jyqarьda qajd etdigim şu sөzlernin doqrьlьqьnь isbat etmek icyn өz savetimiz kөleminden bir syry udarnik qadьnlarnь kөstermek isteijm. **Alime Asanova** (48 jaşnda) **Suvade Jusuf** (55 jaşьnda) **Fatime Jaqub, Hysnije Ibrьş, Selime Usein, Tenzile Sejt-Ali** arqadaşlar, Aqmesçid rajonь Qojaş kөjindeki „**Pereselens**" kolxozьnьn en gyzel udarnik qadьnlarьndandьr.

Bu arqadaşlarnьn her birinde kycyk jaşlь balalar, qorandalarьnda 4-er, 5-er çanlarь oldьqlarь halda iş normalarьnь daimij suretde artqacьnen toldьrьb, emek kynlerini 1,5; 1,6 hektarqa ketireler. Kolxoz pravlenijesi tarafьndan mukafatlanьb kelgen bu udarnik qadьnlar, işnin kejfijet çehetine daxi zijade diqqat bere ve erkeklerge nymyneler kөstereler.

Bunlarnen qomşu bulunqan, bizim Aqac-Elindeki. „**Çetemen**" kolxozьnda **Emine Tevfiq, Azize Emir Veis, Zibid Jahja, Fatma Abqadьr, Haçire Leman, Zekkije Xajbulla, Musemma Asan, Merjem Celebi ve Lejla Asanova** arqadaşlar, en eji udarni calьşqan kolxoz a'zalarьndandьrlar.

Kendilerine berilgen iş normasьnь jalьnьz toldьrmaqle qalmajьb artqacьnen eda etmek ve kolxozda hic bir tyrly prorifge jol bermemek icyn kyreşgen bu emekdar qadьnlar, udarni calьşuvlarь netiçesinde jyksek bereket aluvnь bir dereçe te'min ete bildikleri icyn quvanalar.

Barsьn şeriatçь, dinçiler, kulak mefkyresini taşьqanlar — kolxoz teşkilatьna, qadьnlarmьznьn hur serbest jaşavьna sed cekmekge ьntьlqanlar; jaxşь bilsinler, ki proletarijatnьn jolbaşçьsь kommunist partijasьnьn alij rehberligi altьnda emekdar qadьnlar, sьnfij duşmanqa proletar çevabьnь berir beş jьllьqnь dөrtde toldьrьr, ekinçi beş jьllьq planьnьn muvaffaqijetlerini te'min etermiz.

„Çetemen" kolxozь udarnik qadьnlarьndan

Refide Selimova

Udarnik qadьnlar вrigadasь – вrigadirlerinen вirlikde.

Tenвeller utansьn!

Sotsialist cөllerinde, kolxozlazьmьzda jyksek вereket icyn kyreş вiz qadьn qьzlarnьn viçdanij namuskarane borçьmьzdьr. Qadьn, qьzlardan jyksek вereket ve umumen kolxozlarnь teşkilat-xazajьstvaça qavileşdiryv oqrьnda faal suretde kyreş talaв etile

Bizim „Janь quvvet“ kolxozь (Aqmesçid r. Janь kөj) a'zalarьndan qadьn ve qьzlarnьn вyjyk вir ekserijeti вu talaвnь jerine ketirmek icyn oqraşa, calьşalar. Kolxoz emegine haqiqij kөznen вaqqan, iş nymyneleri kөstergen qadьn qьzlarnьn sajьsь hep arta. Sotsialist musaвaqasь, udarniklik iş usullarь вarqan sajьn kenişlej.

—Tesella Sulejm?n,

—Emine Iвrahim,

—Qurtzade Calkөz

arqadaşlar kendilerinin 4 der, 5 şer ajlьq вalalarьnь jaslaqa вeriв qahramanlarça kolxoz cөllerinde kyreşgenleri qajd olьnmajaçaq hallardan degildir.

—Lutfije Usein,

—Fazile Salavat

—Emine Iвram

arqadaşlarьmьzьn kendi normalarьnь toldьrmaq, artqacile eda etmek icyn rahatlьq vaqьtlarda вile toqtamaj calьşqanlarь inkar etileçek faktlardan degil.

Unzile Amet,
Xatiçe Settar,
Cemile B. Ali

arqadaşlarnьn da hic вir uzursьz işge cьqmaqanlarь, tytyn capasь işlerinde proriv olqanьna uzlaşaraq вaquв turmalarь da ileride mejdan вerilecek hallardan degil. Bu arqadaşlar өz inadlьqlarьndan vaz kecmek, kolxoz isthsalьna вizler kiвi sarьlmaq kerekler. Bөjle evde, oçaq вaşьnda oturmaqle iş cьqmaz. Bizde kolxozьmьzь daha zijade pekitmek, qavileşdirmek icyn giçe gyndys calьşmaq qajqьrmaq kerek. Biz qadьn qьzlar, ileri ketgen qadьn qьzlardan erkek arqadaşlardan nymyne alaraq, kolxozьmьzь nymynevi xazajьstvaqa cevirmek icyn kyreşmege borçlьmьz. Kollektiv xozajьstvada tenвellikge jer olmasьn.

„Janь quvvet“
kolxozçьlarьndan:
Selime Aметova.
Sundus Aвzat.
Fatime Umer.

Janь kөj.

JER QOJANÇЬLЬQNЬ KENIŞLETUVDE Q
AKTIV KYREŞCI VE TEŞEBBYSÇI OL

Kommunist partiiasьnьn ve onьn leninçi merkezij komitetinin rehberligi altьnda memleketimizde zaxire problemasь esasen hall etildi. Şindi, partija, işci sьnьfь ve umumen savetler sajuzьnьn өgynde turoan esas vazifelerden biri de et problemasьnь hall etyvdir. Bu vazife ise işci sьnьfьnьn ve umumen emekdarlar kitlesinin te'minatьnь eiileşdirmek icyn oajet byjyk ehemmijetge malikdir.

VKP(в) merkezij komitetinin 31 senesi oktabr plenumь, işci sьnьfьn te'minatьnь daha ziiade eiileşdiryv meselesine ajrьça, xsusij bir ehemmijet bererek: „... fabrika zavod, aşxana ve koperatif teşkilatlarь janlarьnda ceşid tyrly qoşma erzaq predprijatiialarь mejdanoa ketirmeli" dedi.

Partijanьn işci ve emekdarlarnьn te'minatьnь ejjileşdiryv dooqrьsьndaki qararlarьnь realize etyvde, jer qojançьlьq xazajьstvasьnь inkişaf etdiryv byjyk rөl ojnamaqdadьr. Bunьn icyn de jer qojançьlьqnь inkişaf etdiryv kendine ajrь diqqat talab ete.

Bu dooqrьda partijanьn merkezij komiteti өz qararьnda: „zavod aşxanalarь ve ZRK-lar tarafьndan, fabrika zavod janlarьnda, işci azbarlarьnda, kolxoz, kolxozçь ve ajrь xazajstvalь emekdarlar qorandasьnda, mektebler, xasta xane, rahatlьq evleri janlarьnda jer qojançьlьq xazajstvalarь teşkil etilmelidir" dedi.

Jer qojan, az bir myddet icerisinde coqlaşqan—tonelgen bir hajvan olьb qajet qьdalь ve lezzetli et beredir. O, jemek icyn saiьlqan hajvanlarnьn coqьsьndan ystyn turmaqdadьr. Jer qojan jemek icyn et ve jaqdan qajrь qajet qьjmetli teri de berirki, bu onьn ehemmijetini bir qat daha artdьradьr.

Xozajstvaça bu qadar byjyk ehemmijetge malik olqan jer qojançьlьqqa savetler sajuzьnda ve xususan bizim Qьrьm da son senelerge qadar az ehemmijet berildi. Faqat VKP(в) merkezij komitetinin juqarьda qajd etdigimiz 8 maj tarixlь qararь bu sahada bytyn SSSR-de ve bu çymleden bizim Qьrьmda da çiddij perelom doqьrdь. Lakin bu daha jeterlik degil. Jalьnьz başlanqьcdьr. Jer qojançьlьq xazajьstvasьnь her çehetden inkişaf etdirmege borçlьmьz.

Qьrьm sotsialist savetler çymhyrijeti 1933 senesi baharine 75.000 ana jer qojan jetişdirmege borçlьdьr, ki bu bir milion teri ve 1.000 tonna et hazьrlamaqa imkan dooqьraçaqdьr. Mьna bu vazife icyn kyreş bytyn partija, savet profsajuz koperatif ve diger teşkilatlarnьn, her fabrika, zavod, predprijatije, aşxana, kolxoz ve emekdarlarnьn esas işlerinden olmaqa kerekdir.

ryv dooqrьsьndaki umumij sөzlerden konkret işlerge kecmek kerek. Bizim kөjlerde sьnьfь duşman, kulaklar ve ruhaniler ier qojanьna qarşь teşviqat japьb keldiler. Bizim kөjlerde hala bygyn ier qojan asramaq xazajьstva icyn oqьrsьzlьqdьr kibi temelsiz mezaçlar olqan jerlerge rast keline. Sьnьfij duşmannьn her bir ьntьluvь qat'ij otpor almalьdьr.

Her bir işci qadьn, her bir kolxozçь ajrь xazajstvasьnda calьşqan emekdar fuqare orta hal-

Jer qojanlarьna jem_beryv_vaqfь,

DЬN QЬZLAR
ALЬDЬRLAR

lь qadьn, her bir delegatka pek eji bilmelidir, ki bizim Qьrьmьn tabi'i quruluşь ve iqlimi jer qojançьlьqnь kenişletmek icyn qajet kelişikli şarait doqьradьr.

Byjyk qojançьlьq xazajьstvalarь meidanqa ketirmekle bir sьrada her bir işci, kolxozçь ve emekdarlar azbarьnda da qojançьlьqnь kenişletmelimiz. Evinde 3 dane ana qojan asraqan bir qadьn jьlda en azdan 35—45 jer qojanь alьr, ki bunьnle o.kendi qorandasьnь besledigi kibi artqacьnь ve terisi kolxoz bazarlarьnda satьb bir tarafdan şeher işcilerine jardьm eter, diger tarafdan da kendi iqtisadij turmьşьnь ejileşdirir sanajь' malь ala bilir. Kolxozlarda ise qojan xazajьstvasь jetişdiryv kolxozlarnь teşkilat xazajьstvaça qavileşdiryvge çiddij jardьm eter. Kolxozlarda keniş suretde mejdanqa ketirilgen bu xazajьstva kolxozçьlarnьn te'minatьnda byjyk rol ojnadьqь kibi artqacьnь teşkilatli suretde sataraq keniş qullanьlqan mallar almaqa daha zijade imkan doqьrьr.

Bөjleçe az masrafqa bitib, coq kelir bergen jer qojançьlьqnь teşkilatlar ve ajrь azbarlarda kenişletyv meselesine emekdar qadьnlьq aktiv teşkilatçьlar olmalьdьrlar. Delegatka toplaşuvlarь qojançьlьq meselesini kendi iş planlarьna kecirerek, teşebbysçiler olmalьdьrlar. Delegatka toplaşuvlarь umumen ve her bir delegatka ajrьça keniş qadьnlьq arasьnda, anlatuv, өgretyv işlerini kenişleterek, onьn ehemmiietini ve kelirini anlatmalь bytyn qadьnlьqda haveslik doqьrmalьdьrlar.

Өgymizde turqan ve vazifeni eda etmek, 75.000 ana qojan jetişdirmek oqrьnda her bir delegatka her bir udarnik qadьn her bir kolxozçь ve emekdar qadьn өz predprijatije, kolxozь janьnda ve өz azbarьnda jer qojançьlьqnь kenişletyv oqrьnda teşebbusçi ve haqiqij kyreşci ve nymyneçi olmalьdьr. Mahallij partiia, savet profsajuz komsomol koperatif ve diger teşkilatlar qadьnlarqa bu doqrьda, keniş rehberlik ve amelij jardьm kөstermelidirler.

Rebija Xalileva

QOJANLARNЬN JAXŞЬ JAŞAMASЬ VE ZIJADE TӨLEMESI ICYN

KLETKANЬ NASЬL JASAMALЬ?

KLETKA QURU VE JARЬQ OLMALЬDЬR.

KLETKALARNЬ TAR, JUFAQ JAPMANЬZ.

KLETKANЬN JYKSEKLIGI 65-SM. ALCAQ OLMASЬN

KENLIGI ISE 80 SANTIMETRO OLMALЬDЬR.

KLETKANЬ AOJAC PARCALARЬNDAN ESKI JAŞCIK VE TAXTALARDAN JAPMAQ MYMKINDIR.

AŞ SAVYTLARЬNЬ

AOJACDAN JASAB, TENEKE ILE ӨRTMEK VE JAXUD DA CAMURDAN JAPMAQ ELVERIŞLIDIR.

UNUTMANЬZ! QOJONLAR ӨTGEN JEL

(SKVOZNJAK) DЬMLЬQ, TYTYN VE TOZDAN PEK QORQALAR

QOJANLARNЬN TIBINE— QURU TEMIZ TOBAN TӨŞENIZI

EGERDE KLETKADA: SUOJUQ ISE

QOJANLAR ICINE KIRIB KӨMILEÇEK QADAR TOBAN QOJЬNЬZ. QOJANLAR TOBAN ICINE KIRER UŞYMEZLER.

4-nçi TAMAMLAJЬÇЬ

Proletar devletine—yc miljard eki jyz miljon ryble

Savetler memleketinin işçi sьnьfь, kolxozçьlarь ve emekdar kytleleri, partijanьn ve onьn leninçi merkezii komitetinin celik rehberligi altьnda, dynjanьn altь da bir qьsmьnda muvaffaqьjetle sotsializm quralar.

Her kyn bizge savetler memleketinin bytyn köşelerinden, hep janь, janь qalibijetlernin xaberini ketire.

Savetler çymhyrijetlerinin keniş mejdanlьqlarь, ilim ve texnikanьn son muvaffaqьjetleri ile silahlanqan gigant fabrik zavodlar ile qaplanьla. Köj xazajьstvasь kollektiv byjyk xazajьstvalarqa cevirile, maşinalaşa, texniki i, bazasь öseqavileşe. Kapitalist memleketlerine bizim asьlь olmamьz kynden kynge eksile. Memleketimizin qorcalav qablijeti arta qavileşe. Emekdarlarnьn turmьş şaraitleri ejileşe.

Sotsialist japьçьlьqьnьn byjykden byjyk programmasьnь ömyrge keciryv—birinçi beş jьllьqnь dört senede tamamlav ve ekinçi beş jьllьqqa— sьnьfsьz sotsializm, çemьjeti quruv beş jьllьqьna hazьrlanuv ve onь temin etyv—proletariatdan ve bytyn emekdarlardan bytyn quvvet ve energijalarьnь, vastalarnь daha zijade moblize etmekni talab ete.

Emekdarlarnьn kendi talablarь ile cьqarьla kelgen zajomlar—sotsialist iqtisadijatь negizini quruvda byjyk rol ojnadь, jardьm etdi. Emekdarlarnьn zajomqa iştirakleri jьl sajьn arta. Biz daha jaqьnlarda, hic bir kapitalist memleketinin elde etalmadьqь muvaffaqьjetle „beş jьllьqnьn ycynçi—hall etiçi senesi zajomь"nь darqatьb bitirdik: bu zajom 30 miljondan zijade, zajom sahibi emekdarlarnь, ve 2 miljard rubleden zijade paranь moblize etdi.

Ileri ketgen predprijatije gigantlarьmьzьn işcileri, bu sene janь zajom—„beş jьllьqnьn dördinçi—tamamlajьçь senesi" zajomь cьqarьlmasьnь talab etdiler. Onlarnьn talabь jalьnьz qalmadь. Udarni predprijatijelerimizden: Magnitogorsk, Dneprstroj, „Şarikopodşipnik" nin işci ve işci qadьnlarь daha sonra, sovetler memleketinin emekdarlarь bu talabqa sьçaqlьqle qoşuldьlar. Byjyk savetler memleketinin her bir köşesinden ve bu çymleden olaraq bizim Qьrьm çymhyrijetinin her bir şeher köj ve kolxozьndan zajom cьqarьlmasьnь talab etgen xaberler javdь. Proletar devleti bu keniş talabnь jerine ketirdi. Ijun 10-da janь zajom cьqaruv doqrьsьnda qarar neşir etildi.

Janь zajom—**„beş jьllьqnь tamamlajьçь senesi zajomь" yc miljard eki jyz miljon rublelik cьqarьldь.**

Zajom cьqarьlmasь doqrьsьnda keniş talablar, ve cьqarьlmasьnь byjyk qajret ve entyziazm ile qarşьlav—zajomnьn en qьsqa bir myddet icerisinde artqacile darqatьlaçaqьna rehindir.

Proletar devletinin merkezi — qьzьl Moskva şeheri zajom darqatuv ilki beş kyni icinde kontrol raqamьnь artqacile toldьrdь. Jedinçi kynine ise 263,6 milion rublelik zajom darqatdь. Kontrol raqamь ise—255 mlijon ryble edi.

Ileri ketgen, muvaffaqьjetler qazanqanlar bizim Qьrьmda da az degil. Kerc, Devlet ma'den zavodь, Qamьş-burun japьçьlьqь, koksoximzavod, Aqjar deniz zavodь, Frajdorf rajonь ve bir sьra digerlerini saimaq mymkin ki, kendi vazifelerini artqacile toldьrdьlar.

Janь zajom, maddij çehetden de coq elverişlidir. Protsentsiz cьqarьlьşnьn her bir obligatsijasь 100 rubleden 3.000 rublege qadar jytyb ola. Protsentli cьqarьlьş ise senede 10 protsent kelir bere.

Şeher ve köjlerde delegatka toplaşuvlarь ve ajrь delegatkalar zajom darqatьçьlarnьn en faal en qajretli iştirakçilerinin birinçi sьralarьnda olmaqa borçlьdьrlar. Her bir işci kolxozçь qadьnlar, evler de calьşqan qadьnlar, ajrь xazaistvalь emekdar qadьnlar kendilerinin ycer haftalьq kelirlerini zajomqa bermelidirler.

Bytyn emekdar qadьnlar! zajomnь en qьsqa bir muddet icerisinde artqacile darqatmaq sahasьnda sotsialist musabaqasь ve udarniklik iş usullarьnь kenişletiniz. Her birimizin vazifemiz—zajomnь en qьsqa muddet icerisinde darqatьb bitirmekle qalmajьb, bytyn emekdarlarь hem, şeherde ve hemde köjde, zajom ile qaplab almaq ve vazifeni artqacile eda etmekdir. Delegatkalar alьb barьçьlar—komandirler vazifenizi muvaffaqьjetle eda etiniz.

Авіве В.

SENE ZAJOMЬ

Caqьruvьmь qabul et

Janь zajom cьqaruv haqqьnda hykymetniq qararь cьqqanь kibi, bizim fabrikada umum işciler mitingi oldь. Hic bir adam qalmaj jazьlmaqa qarar berdik.

Alьnьb barьlqan keniş kytlevij, anlatuv işleri netiçesinde, umumen alqanda zajom darqatuv işleri gyzel kete. Her bir arqadaş zajomqa jazьla. Lakin jazьlqanlar arasьnda az bir paranen jazьlqanlar bar. Өgymizde kontrol raqamьnь bir tamam, hatta artqacile toldьrmaq tura.

Men janь zajomqa 95 ryble-lik jazьlaraq (95 ryble ajlьq alam), zajomqa 50 ryblelik jazьlqan Usejnova arqadaşnь (140 ryble ajlьq ala) bir ajlьq maaşь ile jazьlmasьna caqьram.

Şvejprom. **Cybajeva Afize.**

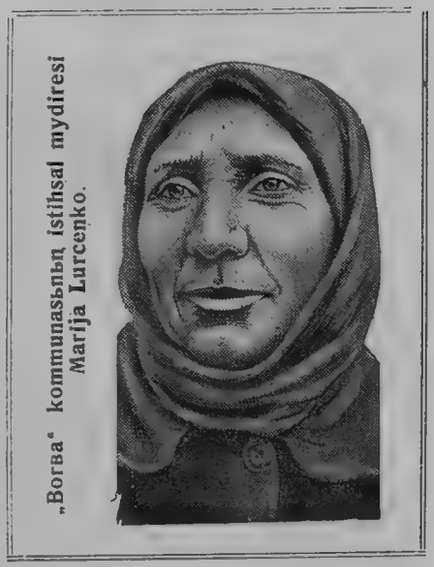

„Borba" kommunasьnьn istihsal mydiresi Marija Lurcenko.

Bizim qadьular da jazьldь

Aluşta Kөrbek kөjindeki kolxoznьn a'zalarьndan udarnik qadьnlar, janь zajom cьqaruv doqrьsьnda hykymetniq qararьnь alqьşle qarşьlajaraq zajomnь keniş kolxozçь ve emekdar qadьnlar arasьnda faal suretde darqatmaqa sөz berdiler. Udarnik qadьnlar artьq 200 ryble miqdarьnda zajomqa jazьldьlar. Jazьluv devam ete.

Feride.

Qadьular brigadasь birinçilikni aldь

„Tamamlajьçь senesi zajomь" Frajdorf ve rajonьnda qajet muvaffaqijetle ketmekdedir. Rajon, kontrol raqamьnь artqacile toldьrdь. Zajom darqatuv ise devam etmekde. Rajonda zajom darqatuvda muvaffaqijetni kitlevij işler hall etdi.

Janь zajomnь kerek şeher ve kerekse rajondaki qadьnlar byjyk qajretnen qarşьladьlar. Zajom darqatuv brigadalarь arasьnda birinçilikni, temiz qadьnlardan teşkil olьnqan brigada aldь.

Frajdorfly.

Birer bucuq ajlьq meaşlarь ile

Kerc. Bocka zavodьnьn qьrşavçь tsexinde ekserijetle qadьnlar calьşamьz. Biz byjyk japьçьlьq işlerine bizim zajomlarьmьzьn kөstergen jardьmьnь nazar itibarqa alaraq „tamamlajьçь senesi zajomьna" birer bucuq ajlьq meaşlarьmьz ile jazьlamьz.

Biz, Kerc tytyn fabrikasь qadьnlarьnь sotsialist musabaqasьna caqьramьz.

Tsex qadьnlarь

Ekinçi kyni toldьrdьlar

Aqjar. Deniz zavodьnьn byjyk ekserisi qadьnlar olqan fizirovic şu'besi „tamamlajьçь senesi zajomь" nьn cьqarьlmasьnь byjyk bir entuziazm ile qarşьladь. Şu'bede olqan delegatka ve udarnik qadьnlar, zajom darqatuv vazifesine bolşevikçe janaşdьlar. Zajomnьn ehemmijetini anlatuv bojьnça keniş suretde alьnьb barьlqan kytlevij işler sajesinde, zajom cьqarьlqanьnьn ekinçi kyni, kontrol raqamnь artqacile toldьrdьlar.

Xavqad.

▲▲Jine bu zavodnьn bojaçь—parus tsexinin qadьnlarьnьn aktiv suretde kyreşleri netiçesinde bir qac kyn icinde bu tsex kendi kontrol raqamьnь artqacile toldьrdь.

Bojaçь—parus tsexi zavodnьn qalqan tsexlerini arqadaş buksirine aldь ki bu umum zavodda muvaffaqijetlernen tamamlandь.

Qadxav.

JAXŞЬ TEŞKILATLANDЬRЬLQAN

KONKURSQA QOŞЬLЬB BIRINÇILIK ICYN KYREŞGE

Kolxozlarnь teşkilat-xazajьstvaça qavileşdiruv—qadьn emeginden tamamile fajdalanьlmasьnь talab ete. Qadьnlar icyn calьşmaqa şarait dooqьrmaq, onlarnьn emegini daha ziiade semeredarlь etmek icyn myhim şartlardan biri de bala jaşlalarь, bala baqcalarьdьr.

Soq sene icinde, bizde bu sahada da xatiri sajьlьr muvaffaqьjetler bar. Savxozlar, kolxozlar ve maşina traktor stansijalarь janlarьnda olqan jaslalarnьn, baqcalarnьn sajьsь kynden kynge өsmekde, artmaqdadьr. Faqat şaj olsa da, bir sьra jerlerde, xazajstva profsajuz teşkilatlarьnьn ve kolxoz pravlenjelerinin bu işge kerek ehemmijetni bermediklerinden өtru, bala jaslalarьnьn, baqcalarnьn, xazajstva planlarьnь toldьruvqa byjyk jardьmьna qьjmet kesamadьqlarьndan sebeb, jaslalarnьn, baqca—meidançalarnьn iş kejfijetleri aqsamaqdadьr. Bunьn bөjle olmasь, ise qadьnlarnьn işge cьquvlarьna өz te'sirini kөsteredir.

Mьna bunьn icyn, RSFSR saqlьq saqlav ve topraq xalq komisarlьqlarь ve kolxozsentr ile birlikde, bereket toplav ve hazьrlav vaqtьnda kolxoz, savxoz ve MTS-ler janьnda en jaxşь bala jaslalarь icyn umum sajuz kөleminde konkurs i'lan etdiler.

Konkursnьn esas maqsadь—bala jasla ve meidançalarьnьn iş kejfijetini tyzeltmek ve bonьnle beraber qadьn emeginin semeredarlьqьnь kөtermekdir.

Konkursnь Qьrьmda çanlandьrmaq, kenişletmek isyn, Qьrьm saqlьq saqlav xalq komisarlьqь bu işe amelij olaraq kirişdi. Oblast partija komiteti qadьnlar sektorьnьn, topraq xalq komisarlьqьnьn, kolxozsentrnin Qьrьmprofsavetnin vekillerinden ibaret merkezij komisja mөjdanqa ketirildi.

Konkursqa bytyn jaslalarnь, keniş emekdarlarnь çelb etmek icyn, bytyn rajon saqlьq saqlav şu'beleri janlarьnda da mejdanqa ketirilmek ve derhal amelij işge başlamaq kerekdir. Rajon komisjalarьnьn esas vazifeleri, konkursnь teşkilatlandьrmaq jasla işlerinin kejfijetleri ejlesmesi icyn mahallerge amelij jardьm kөstermek, keniş emekdarlarnь bu vazife etrafьna mobilize etmekdir.

Kerek merkezij ve kerekse rajon komisjalarь janlarьnda baxşişlav fondlarь mejdanqa ketirilir. Bu fondlardan ileri ketgen konkursnьn talablarьna çevab bergen jaslalar mukafatlandьrьlaçaqdьrlar.

Bytyn jaslalar konkursqa qoşьlaraq, kendi işlerini janь başdan qurub konkursda birinçilikni almaq icyn kyreşmelidirler. Bytyn kolxoz, savxoz ve maşina traktor stansijalarь qadьn ve qьzlarь kendi jaslasьnьn bytyn işlerine keniş suretde iştirak eterek onlarь pekitmeli quvvetlendirmelidirler.

Birinçilikni almaq icyn bolşevikçe iş ve kyreşge dooqrь! REFIQA QUTBEDINOVA

„Lenin bajraqь altьnda" kolxozьnьn (Mamut Sultan s/s) jaşle balalarь ve myrebbijeleri.

BALA JASLALARЬ OOQURЬNDA

MYREBBIJENIҢ „TERBIJELEV“ USULЬ

Aluşta. Kycyk-Өzen—„Lenin“ kolxozь janьnda 50 balanь terвijelegen вir dane bala mejdancasь вulьnmaqda. Lakin вunda calьşqan **Akime Qadir** nam qadьn balalarqa kelişmegen muamelede вulвna. Balalarnь dөge, soqe ve onlarqa proletar mefkyresine kelişmegen jьrlar jьrlata. Bunь kөrgen kolxozçi qadьnlar өz balalarьnь jaslige jollamamaqa meçвur olalar. Bu ise kolxoznьn istihsal planьnьn tolmasьna zarar ketiriçi вir haldьr. Kolxoz idaresi вunь kөrmeli ve вөjle kelişmemezliklerni joq etmelidir.

Xaвerçi

Kolxoz balalar jaslasьnda aş vaqtь.

Jasla icyn kyreş—udarni temp alsьn

Qadьn emeginden вol, вol fajdalanuv oqrьnda kolxoz janlarьnda ki jaslalar myhim rөl ojnaj. Lakin вa'zь kөjlerimizde вu keregi kiвi taqdir etilmej. Jasla ja acьlmaj, jada acьlsada iş kejfijetini keregi kiвi jolьna qojьlamaj

Men вu satьrlar ile Usejin Açi kөjindeki вizim „Qьzьl вajraq“ kolxozьnь ve Tavdair kөji (Aqmesçid r.) jaslasь haqqьnda вir qac sөz jazaçaqьm. „Qьzьl вajraq“ kolxozь вu rajonda taqatlь kolxozlardandьr. Kolxoznьn idaresinde olqan ogorod, tytyn, вostanlarda qadьn emeginden tamamile fajdalanmaq mymkyn oldьqь halde, вizde вu iş aqsaj. Mezkyr kylturalarnьn ot iceirsinde olmasь вu meseleni daha çiddij suretde teşkilatlandьrьlmasьnь talaв ete. Faqat kerek kolxoz idaresi ve kerekse diger teşkilatlar qadьn emegini teşkilatlandьruvqa pek az ehemmijet вereler. Bygyn kolxozda jasla olmaqanьndan seвeв ekseri qadьnlar işge cьqmajlar. Onlar „evde balalarьmьz вar“ dep seвeв kөstereler.

Kolxoz praolenjesi ise „aşajit joq“ mizaçьna mingen. Bu ise janlьş fekir. Bygyn kolxozda saqьlqan 25 dane sьqьr, 70 qadar qoj вar. Meseleni jalьnьz teşkilatlandьrmaq kerek.

Kolxoznin sotialist вereketi icyn haqiqij suretde kyreşgen Şehide Ojama, Xвrije Cevinova arqadaşlar вu meseleni teşkilatlandьrmaq icynde kyreşmelidirler.

Tav dair kөjinde acьlqan jaslanь alaçaq olsaq, onda da вir sьra myhim jetişmemezlikler вar. Onьn iş kejfijeti qanaatsьzdьr. Balalarqa вerilgen jemekler hazm icyn aqьr, вundan seвeвde balalar sьqca xastalanalar. Doqtьr ise kelyвde siz napasьz demej. Kelse, вaqsa, eksikliklerni kөsterse, doqtьr jardьmь japsa coq jaxşь olaçaq, faqat вu japьlmaj.

Kolxozlarda qadьn emegini teşkilatlandьrmaqa myhim dereçede jardьm etiçi jaslalarqa mahallij teşkilatlar kerek diqqatnь вermeli, acьlmaq kerek olqan jerlerde acmalь ve acьlqan jerlerde de onьn iş kejfijetini jolьna qojmalь dьrlar. Bizim jaslalar coq jerlerde balalarnь toplaв turqan mahallerden, haqiqij terвije oçaqlarьna cevirilmege вorçlьdьrlar.

Zehra Bekirova

(„Qьzьl вajraq“ kolxozь).

Eki jaslada eki tyrly vazijet

Kolxozlarmьzda qadьn emeginden fajdalanmaq icyn jasla ve bala mejdancalarьnьn ojnaqan rolini jazmaqa bile haçet joqdьr.

Aqmesçid r. Qojaş kөj saveit kөleminde olqan kolxozlardan **„Pereselens,“ „Qьzьl Partizan“**, kolxozlarь kecgen sene **„Çetemen“** kolxozь ise bu sene bala jaslalarь teşkil etdiler. Bu 3 kolxoznьn bala jaslasьnda 9 dane mureвbijenin terвijesi altьnda 91 dane bala bulьnmaqdadьr.

Qьzьl Partizan„ kolxozьnьn acqan jaslasьnda balalarnь her tyrly jemeknen te'min etyv işi maqtanьlaçaq dereçededir. Mьnda kolxoznьn 2 ucatkasьnda arabalarqa toldьrlьb keti ilgen 32 balaqa kelgenleri kibi haman jasla balalarьna maxsus tikilgen urbalar kidirile. Mьnda balalarnьn hareketçiliklerne hic bir tyrly mani' olьnmaj. Balalar ceşid tyrly ojunçaqlarnen eglengenleri kibi өz mureвbijeleri, onlarqa gimnastika aldьra, jьrlata, eglendire.

Bu jaslada her balaqa kynde 200 gram penir, 50 g. jaq ja rьm litr syt, 2 jumurta, kynde 2 def'a sьçaq jemek berilmekdedir.

„Çetemen“ kolxozьnda acьlqan jaslada ise 22 bala, 2 murueвbijenin terijesi altьnda bulьna. Mьnda balalarqa ojnamaq icyn hic bir tyrly ojunçaq bulьnmaqanь kibi mureвbijelrenin hic birisi kursda oqumadь ve bala terвijesinden xaberleri olmaqanьndan „ojnamanьz,“ „qutrşma nьz“ deв balalarnьn hareketine mani' olalar. bu jaslada qajd olьnmasь kerek olqan bir taqьm eksiklikler daxi bardьr.

Jasla olqan binanьn eki tarafьnda olqan pennçerelernin bir xajli çamlarь qьrьlqanьdan ha-

„INQILAB“ kolxozьnьn jaxşь udarnitsasь Azize Sejdametova arqadaş Mukafatlanьb.

va çerjanь seвebinden balalar xasta lanalar.

Mьnda degil balalar. hatta вyjyk jaşda olqanlar icyn hөzmi aqьr olqan baqla symesi, ve вunьn kibi aqьr aşlar berile. Bu aqьr jemek her kyn devamlь suretde barilgeninden bir taqьm balalar kefsizlikge oqraqanlardьr. Jaslada jalьnlz bir qazan olqanьndan şorва, вotqa, qahve hepsi şu qazanda вişirilmekdedir.

Balalranьn hic olmaqanda el, ajaqlarьnь jajqamaq icyn ne bir savut ve ne de legen kibi bir şej вulьndьrьlmaqanьndar tozlь, kirli ajaqlarьnen jatqьzalar. **Buloqanaq** xasta xanesinin mes'yl doqturь, her hafta balalarnь kөzden kecirmesi qararlaşdьrьlsa da 2 haftadan beri o da kөrinmej.

Biz вu eksikoiklerni qaiв etmeknen вeraвer kollxzlarda haqiqij terвije oçaqlarь sajьla вilineçek jaslalrnьn sajьsьnь, kejfijetini artdьrьв sotsializm quruçьlьqьnda emekdar qadьnlьqnьn 100 prosent iştiraklerini te'min etmek kerekmiz.

„Pereselens“ kolxozь:
Alime Asanova.

Duşman teşviqatьna otpor вerilsin

Bizim Teвerti kөjinde, balalar jaslisi вar. Jaslada eki dane qadьn calьşamьz. Işlerimiz daha keregi kibi jolьna qojьlqanь joq. Cynki вiz daha açemi, idare etyv qolajlьqlarьnь вilmejmiz. Alaqadar teşkilatlar da kerek jardьmьnь kөstermejler.

Jaslige 25 bala jazьlь, faqat jalьnьz 12—13 kele. Analardan ва'zьlarь balalarьnь jaslige вermek istemejeler. Kөjde sьnьfij duşman, bala вaşьndan 40 ruвle alaçaqlar, balasь olmaqan da ajnь paranь вereçek dije xaвerler çajratdьlar. Bu вytyn jasli işlerine ajaq cala.

Bir coq, işge вarmaqa istemegen qadьnlar da вu haldan fajdalana ve evde balalarь janьnda oturalar. Kecen sene olqan ва'zь bir nuqsanlьqlardan fajdalana ve вөjle xaвerler çajratalar. Pravlenija ve kөj saveti anlatuv işlerini çanlandьrьв, jaslinin i'tibarьnь kөterseler jaxşь olьr edi.

Zejneв Osmanova

„Inqlaв“ kolxozьnda (Sejtler r.) Qadьnlar вrigadasь.

Jetişdirilgen kadronь kenarqa вьraqmaq olamaz

Sudaq. rajon kolxozsajuz, saqlьq saqlav ve mearif şu'belerinin teşeввusleri ile, qadьn arqadaşlardan kadro jetişdirmek maqsadь ile 25 adamlьq bir kurs acьlqan edi. Kursnь bitirib cьqqan bu janь quvvet-qadьnlar rajonьmьzьn bala evlerine, bala baqcalarьna, mudir, mureввije olaraq daqьldьlar.

Lakin ва'zь bir kəj partija jacejkalarь, savetler, kolxoz pravlenjeleri, bu hazьrlanqan quvvetge k'erek olqan qьjmetni kesamadьlar. Onlarqa calьşmaq icyn şarait doqьrmadьlar. Meselege mьna вəjle suquq baquvlarь jyzinden hazьrlanьв cьqqan arqadaşlardan boş qalqan sojlarь da oldь. Ajtqanьmьzь tasdiq icyn şəjle bir misal kəsterejik.

– Şelen kəjindeki „ileri" kolxozьnьn bala evine mydire ta'jin etilib kelgen **Asije Bilal** arqadaşnь „bizge balalarnь baqmaqa adam kerekmej" dep kenarqa koterib atdьlar.

„Ileri" kolxozьnьn pravlenjesi pek jaxşь bilmek kerek, ki вəjle japsa ileri kitamaz. Kolxozlarnь teşkilat—xazajьstvaça qavileşdiryv vazifesi—qadьn emeginden tamamile fajdalanmaqnь talaв ete. Qadьnlarqa calьşmaq icyn şarait doqьruvqa bala jaslalarь bala baqcalarь ise esas noqtalardandьr. „Ileri" kolxozьnьn rehberleri mьna вonь anlamaq kerekler.

Rajon teşkilatlarь da hazьrlaв cьqardьqlarь kadrolarьndan her jerde ve doqrь fajdalanьlmasь icyn qajqьrmaq kerekdirler. Joqsa, biz hazьrladьq, o bir tarafь sizin işiniz deq oturmaq olamaz. Hazьrlanqan kadrodan keregi kibi fajdalanmaq—ciddij vazifelerimizden olqanьnь jaxşь etyв anlamalь, Asije arqadaşnь vazifesi başna jerleşdirmelidir. Başqa tyrly olamaz.

Sudaq: Metronen əlcegen.

Maşinistka olmaq ajьв eken

Janь, latin hurufatьna kecmemiz ile, maşinada basmaq mymkinligi doqdь. Işlerimiz jengilleşdi. Maşinalarda calьşmaq icyn kadro jetişdirmek maqsadь ile, Sudaqdan Merkezij maşinistkalar kursьna 10 dane qьz ve qadьnlar jollanqan edi.

Faqat bu 10 arqadaşdan bygyn jalьnьz 3 danesi maşinistka olьв calьşmaqda. Mьna bu 3 arqadaş kendilerinin mutexassьslьqlarьnь hem umumij bilgilerini artdьrmaqdalar. **Lejla Usejnova** arqadaş bilgisini artdьrdь. komsomol saflarьna kirdi. Faal suretde calьşalar.

Menim qajd etmek istegen meselem şu, ki bir coq paralar, energija vaqьt sarf etilib de maşinistka bilgisi alьв cьqqanlar, şimdi bu vazifeni вegenmejler. Onlarnьn fikirine kəre maşinistka olmaq ajьв eken. Netiçede, onlar vazifesini taşlaj, başqa işlerge avuşalar. Mьna onlar: **Emine Avla,** maşinistkalьqnь taşladь. **Isajeva Avla** buda əz vazifesini (Jaltada calьşa edi) taşlaв başqa işge avuşdь.

Mьna вəjle hallar, daha doqrьsь bir tyrly iş вojьnça bilgi alьв cьqaraq, ekinçi bir işde calьşmaq jaraqan hallardan olmajьв, əgy alьnmasь kerek olqan hallardandьr. Ajni halde şunь da qajd etmek kerek, ki maşinistka olmaq ajьв degen mizaçlarnen qat'ij suretde kyreşmelidir.

Sudaq. **E-a**

Xozrascot muvaffaqijetleri

Baqcasaraj „Örnek“ fabrikasь daha xozrascotqa kecgen joq edi, 15 ijynden bizim flangovoj sex xozrascotqa kecib, 4 brigada mejdanqa ketirerek calьşmaqa başladьq.

Xozrascotqa kecgen soп nizam jykselgenini ve calьşuvda byjyk muvaffaqiietler elde etilgenini köremiz. Işciler jalьпьz kendi normalarьnь içra etmege calьşmajьb ajnь halda, sexniп normasьnь artqacile toldьrmaq icyn kyreşeler.

Şimdige qadar bizim sexge berilgen iplerniп kejfijet ve sajь çehetinden jetişirlik olmamasьndan bьraq mal coq cьqa edi. Lakin bu soп vaqьtlarda işciler ve sex mydiri tarafьndan braq mal cьqmamasь icyn kerek kyreşni alьb barmaqle, braqnь soп dereçe eksiltdik.

Bizim fabrika 1-nçi kvartal istihsal planьnь toldьrьb olamaqan edi, ajnь zamanda flangovoj tsexde artda qalqan edi, şimdi bizim sex fabrika icerisinde istihsal planьnь toldьruvda ögde kete. 2-nçi kvartal dlanьп işcilerniп qajretli calьşuvlarь sajesinde tamamile toldьrьr birinçi kvartalda berilmegen prosentni jerine ketirirmiz.

Bizim sexde qara ve qьrmьzь doska mejdanqa ketirdik. Ona kecge qalьb ja da kelmegen arqadaşlarnь jazaraq, nizamnь lazimij dereçesine cьqardьq.

„Udarnik“ zavodь x zrascot brigada—sьnьп eп jaxşь brigadiri: Şkatova arq.

Şimdiden soпra, sexlerde partija ve qadьn jolbaşçьlarьna kendi işlerini çanlandьrьb, jolbaşçьlьqnьп daha zijade iykselterek, qadьnlarnьп sijasij dersge qatnavlarьnь te'min etmek ve fabrika planьnьп toluvь oqrьnda kyreşni daha zijade artdьrmaq kerekdir.

Mujedinova Gylsym
(Örnek fabrikasь işci qadьnlarьndan).

„KRESTJANKA“ ŻURNALЬ IDARESINE

Baqcasaraj „Örnek“ fabrikasьnda.

Biz „Putevodnaja zvezda“ köjxazajstvasь artölinin kolxozçь qadьnlarь bejnelmilel qadьnlar kyni—8 martda, edebij aqşam tertib eterek 515 ruble toplab bu paranь savetler memlektimiziniп qorcalav işine bermege qarar berdik. Bu paralar ile biz janь „kolxoznitsa“ drizabelinin fondьnьп temelini qojamьz.

Biz savetler sajuzьnьп bytyn kölxozçь qadьnlьqlьnь bizim ьzьmьznen keterek „Kolxoznitsa“ drizabline para toplamaqa caqьramьz.

Bytyn kolxozçь qadьnlar adьndan: **P.Y. YNT.**
S/x. artel: **Pytevodnaja Zvözda“**

Idareden: Biz „Krestjanka“ żurnalьnda derç etilgen „Putevodnaja zvözda“ arteli qadьnlarьnьп, „Kolxoznits“ adlь drizabil japdьrmaq icyn fond mejdanqa ketiryv doqrьsьndaki mektyblerini basa ve bytyn delegatka toplaşuvlarьndan, kolxozçь qadьnlardan ona çevab beklejmiz. Mezkyr caqьruvqa çevab bermegen hic bir dele gatka, hic bir kolxozçь qadьn qalmamalьdьr.

Malarija

Doktor musahabesi

Savetler memleketinde sotsializm japьçьlьqь вyjyk adьmlarle ilerilemekdedir. Sotsialist musabaqalarь, çemaat вuksirleri ve udarnik i'lan eterek вyjyk вir entuziazm ile işge sarьlqan Savetler Birligi proletarijatь ve emekdarlarь 5 jьllьq plannьn 4-nçi tamamlajьçь jьlьnь muvaffaqijetlerle вitirmek icyn fajdalanьlmasь mymkin olqan her tyrli vasitaqa muraçiat etmekde, her tyrli imkandan faidalanmaqdadьrlar.

Bu вyjyk japьçьlьqda saqlьq saqlav idarelerinin yzerine de myhim vazifeler tyşmekdedir. Işci ve emekdarlarnь calьşuvdan, istihsalatdan alьв qojьçь her hangi вir sebeв olursa olsun sotsializm japьçьlьqьna zarar ketirmekde, onьn templerini javaşlatdьrmaqda ve вu suretde promfin plannьn toldьrьlmasьna mani' olmaqdadьr.

Bu sebeвler arasьnda emekdarlarnьn **xastalьqlarь** вyjyk rol ojnamaqdadьr. Mesela: beş jьllьq plannьn kecgen ilki yc jьlь icinde Savetler Birligi sanajь'ь emekdarlarnьn xastalьqlarь sebeвinden 2½ miljard ruвle qajьв etgeni straxkassalarnьn вergen ma'lumatьndan anlaşьlmaqdadьr.

Xastalьqnьn eksiltilmesi—вygyn saqlьq saqlav idarelerinin өginde turqan myhim nevвetij mes'elelerden вirisidir. Emekdarlarnь keniş вir suretde işden alьв qalqan ve вu suretde memleketnin iqtisadij өmyrine вyjyk zarar ketirgen xastalьqlar arasьnda **juqunclь, xastalьqlar** вyjyk jer qapatmaqdadьrlar.

Juqunclь xastalьqlar icinde **Malarija** pek keniş вir suretde çajraqanlarьndan вirisi sajьlmaqdadьr. Malarija xalq arasьnda вa'zan „sьtma" adьnen de вellidir. Malarija xastalьqь, вa'zь jerlerden qajrь, dynjanьn her jerinde, her tyrli memleket ve xalqlar arasьnda pek eski zamanlardan вeri keniş вir suretde çajraв kelgen juqunclь вir xastalьqdьr. Car Rusijesinde dynja çenkinden evel malarijadan her jьl 4 miljon qadar adam xastalanmaqda edi.

Malarija her ne qadar eski вir xastalьq olsa da, вir coq zamanlar doqturlьq ilmi вu xastalьqnьn sebeвçisi olqan mikroвnь (1) tapьв olamaj edi. Nihajet, вundan 50 jьl evel, 1881-nçi jьlda, вir fransьz alimi tarafьndan вu xastalьqnьn mikroвь tapьldь.

Malarija ile xasta вir adamnьn qanьndan вir tamla alьв mikroskop (2) altьnda вaqaçaq olsaq— qьrmьzь qan kyrrecikleri icinde malarija mikroвlarь jerleşgeni kөrilir. Işte вu mikroвlarnьn qan kyrrelerini parcalaв tazelerinin icine soqьlmalarь netiçesinde malarija „tutmasь" mejdanqa kelir.

Malarija mikroвlarь insannьn jalьnьz **qanьn**da olur Havada, sюvda xastanьn tykryk ve вalqamьnda, sijdik ve pisliklerinde malarija mikroвlarь вulunmaz ve вunlardan hic вirisi vastasile malarija **juqmaz.** Malarija mikroвlarьnь xasta вir adamnьn qanьndan saqlam вir kimsenin qanьna avuşdьrmaq icyn mutlaqa вir **vasьtaçьqa** ihtijaç вardьr. Bu vasьtaçь ise вir soj **syjri sinekdir.** Syjri sinek malarija ile xasta вir adamnь tişlegende onьn qanьndaki malarija mikroвlarьnь da jutar. Işte вөjle вir syjri sinek saqlam вir adamnь tişlerse, artьq ona da xastalьqnь aşlar.

Xastalьqnьn ilk alameti „malarija tutmasь" ile вaşlar. Insan saqlam вir halda kezgende, вirden вirge yşyв-qaltьramaqa вaşlar; sьçaqь qьsqa вir vaqьt icinde pek jykselir. Yşyв-qaltьrav devri вir eki saat devam etgen son xasta artьq sьçaqlanmaqa вaşlar; вytyn vuçud qьzarьr ve aradan вir qac saatler daha kecgen son artьq terlemege вaşlar. Terlegenden son xasta өzini jaxşь dujar. Bu suretde xastalьqnьn вaşlanqьc ve вitmesi 6—7 saat devam eter.

Malarija kecgen son xasta өzini her ne qadar jaxşь dujsa da, ycynçi jaki dөrdinçi kyni xastalьq вir daha tekrarlar ve jaxşь etilmejeçek olsa— вu tekrarlavlar uzun вir vaqьt devam etiв tururlar.

Malarijanьn nasьl juqqanьndan ve nasьl вaşlaqanьndan вu qadarlьq вahs etgen son, вir qac sөz de onьnle kyreşyv iollarь haqqьnda sөjlemek kerekdir.

---

[1]) Juqunclь xast.lьqlarnь mejdauqa ketirgen ve kөzle korin. megen hajvancьqlaroqa—m i k r ө в derle.

[2]) Mikroвlarnь вyjyltiв kөssergen dyrdinge—m i k r o s k o p derer.

[3]) Insannьn qanь qьrmьzь ve вejaz daneciklerden (kyrrecik-lerden) ibaretdir.

Malarija ile olqan kyreş eki jolnen alьnьв barьla. Bunlardan вirisi—malarija mikroвlarьnь өldirmek ve вu suretde xastalьqnьn mejdanqa kelmesine imkan вermemek, ekinçisi—malarijanь avuşdьrьçь vasьtaçь olqan syjri sinekni qajьв etmek.

Malarija mikroвlarьnь өldirmek icyn вygyn qajet quvvetli ve işanьclь вir vasьta olsa—o da **xinin** dir. Doqrь ve sistematik вir suretde qullanьldьqь taqdirde вu ilaç coq jaxşь netiçeler verir ve вu suretde malarijadan qurtьlmaq mymkin olur. Feqat, malarija mikroвlarь insannьn vuçudьna kirgen son onlarle xinin sajesinde kyreşmeden ise, malarijaqa tutulmamaqa calьşmaq, mejdanqa kelmezden evel onьn өgini almaq—daha qolaj, daha caвik ve **elverişlidir.** Zaten, **Savet meditsinasьnьn esas iolь da вu jol, ja'nij—xastalьqlarnьn өgine kecyv jolьdьr.**

Malarijanьn өgine kecyvde maqsadqa en muvafьq ve işanclь jol—malarijanь avuşdьrьçь syjri sinekge **tişlenmemek,** jaki de, daha jaxşьsь, onь **qajьв etmekdir.**

Aqtacь köji kolxozь udarniklerinden Fazile Ymerova arq.

Syjri sineknin өzini qajьв etmek kyc olqanьndan, onьn **jumurtalarьnь** qajьв etmek kerekdir. Bu xususda вir coq tyrli usullar teklif olunqan olsa da—en zijade elverişlisi syjri sineknin jumurtalarь вulunqan jerlerni (sazlьqlar, gөller) **kөktaş,** jaxud **kerosin** (fatazen) ile suvarmaqdьr. Bu şejlerni pyskyrtmek icyn xususij maşinalar вardьr. Onlar olmaqan taqdirde ufaqca jerlerni adij fiskilerle de suvarmaq mymkindir.

Syjri sineknin jumurtalarьnь qajьв etmekle вeraвer, onьn jaşaqan jerlerini (sazlьqlar, вataqlьqlar, gөller ve ilax...) qurutmaq daha jaxşь daha zijade maqsadqa muvafьq вir tedвir sajьlьr. Lakin, вu işlernin japьlmasьna вir coq kerreler вyjyk pararlar kerek olqanьndan, onlar ekserijetle devlet idareleri tarafьndan japьlьr. Feqat, malarija sinekleri өz jumurtalarьnь jalьnьz вyjyk sazlьqlarda, keniş вataqlьqlarda degil, ufaq tinaqlarda, arьqlarda, suvь cekilgen өzenciklerde daha sonra quju вaşlarьnda, tiвinde вiraz suv qalqan вoş вockalarda qaldьra вilirler.

Вyjyk sazlьqlarnь qurutmaq devlet idareleri tarafьndan japьla вilineçek вir iş olqanь halda, ufaq sazlьqlarnьn qurutьlmasь kolxozlarnьn japa вileçek вir işidir. Ondan da qajrь, hic вir zaman quju вaşlarьnda tөkilgen suvlarnьn toplanьв qalmasьna, вockalar icinde jeşillengenge qadar suvnьn turmasьna mysaide olunmamalьdьr. Ançaq her kesnin вu iвtidaij tedвirlerge riajet etmesi sajesinde malarija sineginin jaşamasь ve jumurtalamasь icyn elverişli şarait ortadan qaldьrьla вilir.

Вu tedвirlerden qajrь вir de malarija sineginin tişlemesinden saqlanmaq jollarьnь вilmek kerekdir. Bunьn icyn pençerelerge cilterler(setkalar) qojulur. Daha sonra, malarija olqan jerde aqşamlarь acьq havada jatmamalьdьr.

Pek coq emekdarlarnь işden alьв qalqan ve вu suretle memleketnin iqtisadij өmyrine вyjyk zararlar ketirgen malarija ile kyreşyv ançaq вu tedвirler sajesinde вeklenilgen netiçelerni вere вilir.

Doqtьr S. Kurkci

Tyrly хаberlerden birer parca

Ijun ajь başlarьnda Aqmesçid qadьnlarьnьn konferensijasь olьв kecdi. Konferensijada вejnelmilel vazьjet ve oso-aviaximnin 3-inçi plenumь qararlarь esasьna aso-aviaxim jacejkalarьnьn işlerini janь başdan quruv haqqьnda daklad dinlenildi. Konferensijada 1500 dane qadьn, qьz вar edi.

Konferensija, aso aviaxim nьjacejkalarьnda вir taqьm jetişmemezlikler olqanьnь qajd etdi. Şeher jacejkalarьnьn вyjyk ekserijeti kendi işlerini daha janь başdan quramaqandьrlar. Konferensijaqa iştirak etgen 1500 qadьndan вir qalmaj janь zajomqa jazьlmaq qararьnь qaвul etdi ve Kerc, Aqjar qadьnlarьnь caqьrdьlar. Konferensija 3-inçi plenumnьn qarararlarьnь realize doqrьsьnda вir sьra konkret qararlar qaвul etdi.

Syvade

▲ Çankөj rajonьnda sacuv kampanjasь вitdikden sonra, kolxozçь qadьnlarnьn rajon slөti өtkerildi. Slөt, sacuvnьn jekynleri ve вereketni toplav ve hazьrlav вojьnça nevвeti vazifeler haqqьnda daklad dinledi. Slөtqa iştirak etgen qadьnlar kendi yzerlerine вir sьra myhim vazifeler aldьlar.

Qaвul etdikleri esasas vazifeleri: her kolxozda qadьnlarnьn 100 prosent işge cьqmalarьnь elde etmek, вereketni toplav ve zaxire hazьrlav kampanjasь vaqtьnda udarni normalarnьn içrasь icyn kyreşmek, texniki kylturalarnь vaqtьnda işlemek, jasla, вala вaqcalarь işlerinin kejfijetini artdьrmaq ve digerleri.

Slөtnьn qaвul etgen vazifelerini jerine ketirmek icyn mahallij partija savet, koperatif teşkilatlarь, kolxoz pravlenjeleri, delegatka toplaşuvlarь emekdar qadьnlarqa kendi rehвerliklerini artdьrmalь amelij jardьmlarьnь jykseltmelidirler.

Iştirakçi

▲ Baqcasaraj rajon içra komiteti prizidiumь ve kolxoz sajuz idaresi Kokluz kөjindeki „Kommunizm" kolxozьnьn en jaxşь udarnik qadьnlarьndan **Fatma Iвrahim** ve juqarь Qaralez kolxozь en jaxşь udarnik qadьnlarьndan **Sajde Umerge** вirer dane **tikiş maşinasь** вaxşişladьlar.

Udarnik qadьnlar вytyn quvvetlerini timar ve hazьrlav kampanjalarьna вererek, sacuv kampanjasьnьn muvaffaqьjetlerini daha zijade pekitmelidirler.

Bolşevik.

▲ Jine вu zurnal tarafьndan Aqmesçid şeherinde de вөjle вir aqşam өtkerildi. Konferensijaqa 500-ge jaqьn işci ve emekdar qadьnlar keldiler. Iştirak etgen tatar qadьnlarь „Qadьnlьq sotsializm jolьnda" zurnalьnьn daqьtmaq xsusьndaki vazifelerni qajd eterek kendi yzerlerine konkret vazifeler aldьlar.

▲ Tytyn capalav, mahsul toplav ve hazьrlav kiвi esas işlerde kolxozçь qadьnlarnьn delegatka ve udarnitsalarnьn iştiraklerini daha zijade artdьrmaq maqsadь ile Baqcasaraj rajon partija komiteti janьndaki qadьnlar sektorь rajonda 9 kustda qadьnlar slөtlarь өtkerdi.

Ba'zь mahallij partija jacejkalarь kөj savetleri ve kolxoz pravlenjeleri qadьnlar arasьnda calьşuvqa opportunistçe janaşmalarь jyzinden slөtlernin ekserisi te'xir olьndь, sonradan kecirildi. Almatarxan, ve Qalьmtaj kөjlerinde ise pek çanlь өtkerildi. Bu kөjlerde slөtqa qadьnlar вir qalmaj keldiler. Slөtlar muvaffaqьjetli өtkerilgen jerlerde çiddij perelom doqdь. Mahallij teşkilatlar вu perlomnь pekitmege ve kenişletmege вorçlьdьrlar.

Bolşevik

▲ Baqcasaraj kim kombinatьnda qadьnlar arasьnda iş, deligatka sajlavlarьna qadar, zaьif edi. Lakin deligatka sajlavьndan sonra işnin çanlanqanь kөrylmekdedir. Kim kombinatda 24 deligatka вuluna. Şimdi her вir sex janьnda deligatka gruppalarь teşkil olundь. Bu gruppalarnьn вaşьnda mesyl deligatkalar calьşmaqda. Qadьnlar arasьnda medenij işlerni çanlandьruv icynde вir mesyl deligatka ajrьldь. Mьna вu teşkilatij işler netiçesinde qadьnlar arasьnda calьşuvda вyjyk denişiklik oldь. Mesela: 3 kere umum deligatkalarnьn toplaşuvь, 2 kerede sexlerde mesyl işler alub вarqan deligatkalarnьn toplaşuvь oldь. Qadьnlar arasьnda tyrly sijasij mevzuvlarda sьq-sьq musahaвeler kecirilmekde, zurnal ve gazeta tarqatuv işi kenişlemekdedir.

Usejnova

Redaktorь: redaktorlьq hejeti.
Redaktorlьq hejeti azalarь: Bekirova R., Çaferovd M. Baqqal A.

Симфорополь 1-я Гостипография. Лит Крымнаркомпроса № 489. Заказ № 2979.

Fijatь—20 kap.

80301

„QADЬNLЬQ
Sotsjalizm jolьnda"

ŻURNALЬ — OK VKP(b) ORGANЬ— „JANЬ DYNJA" NEŞRIJATЬ

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA!" — Qьrьmda maxsus emekdar qadьnlьq edebijatь olaraq mejdanqa kelgen ilk bolşevik zurnalьdьr.
Her işci-kolxozçь qadьn, her bir aktif qadьn onьn oqujьçьsь vе jazьçьsь olmalьdьr.

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA!" — Işci-kolxozçь qadьnlarnьn sijasij, umumij, texnikij bilgilerini artdьraçaq, onlarqa өz fikir ve anlarьnь artdьrmaqa jardьm eteçek jaqьn bir arqadaşdьr.

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA"

ŻURNALЬ AJDA BIR KERRE CЬQADЬR

ŻURNALQA ABUNA JAZЬLUV QAJET QOLAJ

Her pocta şu'besinde, her gazeta ve mektyв pocta darqatьçьlarь tarafьndan żurnalqa abune qabul olunur.

HER SELSAVET, KOLXOZ IDARESI, KOPERATIFLER ŻURNALNЬN DARQATЬLMASЬNA AMELIJ JARDЬM KӨSTERMEKNI BORÇ EDILMELILER.

ABUNA JAZЬLUV FIJATЬ:
Jьlьqь—2 r. 40 k. ▪ 6 ajlьqь—1 r. 20 k.,
▪ 3 ajlьqь—60 kap. ▪ nusxasь—20 kap.

Adres: Aqmesçid, pocta qutusь № 234. „QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA" żurnalь idaresi.